

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

ZBOR OBČANOV

LETO V. ŠTEV. 9
DECEMBER 65
CENA 20 DIN

ŠOLE ZAHTEVAJO NEMOGOČE

Konferenca SZDL

»Veliko je še nalog, med njimi gotovo največje v proizvodnji. Lahko bi tudi rekli, da so problemi. Toda rajši jim recimo naloge, kajti pri problemih se nam včasih zazdi, da so nerešljivi. Naloge pa zanesljivo pomenijo delo. In delati, dobro, smotno delati, ob tem pa razvijati samoupravni sistem, to je danes prvo; od podjetja do federacije,« je dejal na letni konferenci SZDL predsednik Božo Kovač. Več o konferenci berite na strani 9.

VESNE pa ne damo!

Reportažo berite na 10. strani

V pogovoru o zahtevah in financiranju šolstva v naši občini za prihodnje leto nam je podpredsednik občinske skupščine Janez Vinkler povedal naslednje:

»Politično financiranja in zahtev šolstva sta svet za šolstvo in občinska skupščina že lani jasno začrtala. Letos smo imeli predvsem velike obveznosti do nove šole Mirana Jarca in sicer 600 milijonov dinarjev. Ta znesek je seveda znatno večji, kot smo prvotno predvidevali sprito tega, ker šola ni bila končana v zastavljenem roku (ne realizacija kratkoročnih kreditov, povečanje cen. itd.). Vse obveznosti do nove šole je moral prevzeti naše občinske proračun.

S predstavniki šol smo se za letošnje dogovorili, da bomo prihodnje leto pokrili le najbolj nujne potrebe posameznih šol. Vprašanje III. izmene pouka predvsem v šoli Borisa Kidriča smo z novo šolo Mirana Jarca rešili zadovoljivo. V novi šoli prav te dni končujejo poslednja dela, medtem ko je ogrevanje šole še zmeraj bolj ali manj odprto. Pri srednje nizki temperaturi današnje ogrevanje sicer zadostuje, pri nižjih temperaturah pa ne. To bomo vsekakor morali še rešiti.

Z ravnatelji vseh šol in svetom za šolstvo smo se sporazumeli, da so s tem objektom pokrite najnujnejše potrebe in da zaenkrat ne bomo šli v akcijo podobnih razmer, ki bi preveč obremenili. Nadali. na 4. str.

JANEZ VINKLER

Po zboru volivcev v Tomačevem

Arondacija je dejstvo

Namesto uvodnika

NOVOLETNE ŽELJE:

MILAN GERŽELJ, predsednik občinskega sindikalnega sveta:

»Mislim, da nam mora novo leto pomeniti odločilen premik v smeri vseh reformnih prizadevanj, pri čemer mislimo predvsem na boljše gospodarjenje, boljše organizacijo dela in kot logično posledico vsega tega: večje osebne dohodka in s tem večji standard. Pri teh prizadevanjih naj bi razen samoupravnih organov tudi sindikalna organizacija odigrala odločilno vlogo.«

BOŽO KOVAČ, predsednik občinskega odbora SZDL:

»V prvi vrsti želim:

● da bi bili občani dobro in nepristransko obveščeni o vsem, kar se pri nas dogaja — v občini, pa tudi zunaj njenih okvirov.

● da bi potem na javnih tribunah, zborih volivcev in drugih sestankih v široki izmenjavi mnenj oblikovali jasna in enotna stališča.

● da bi takšna stališča temeljila na trdnih tleh in

● da bi potem tudi vsaka setev rodila bogato žetev.«

JOŽE POGAČNIK, predsednik občinske skupščine:

»Vsem bežigrajskim občanom od srca želim vse tisto, ker sami najbolj želijo, predvsem pa zdravja in zadovoljstva v novem letu 1966.«

JANEZ VINKLER, podpredsednik občinske skupščine:

»Želim, da bi se vsi tisti sklepi, plani in programi, ki jih bodo sprejeli zbori volivcev in občinska skupščina, v okviru proračunskih možnosti čez leto 1966 tudi uresničili. Potem mislim, da bomo vsi lahko zadovoljni!«

JANEZ ZELEDNIK, sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov:

»V prvi vrsti in predvsem želim, da bi pri vseh pomembnejših odločitvah v občini, torej tudi v delovnih skupnostih, sodelovalo čim več delovnih ljudi.«

Razgovor
s predsednikom sveta
za kmetijstvo in
gozdarstvo občinske
skupščine str. 4

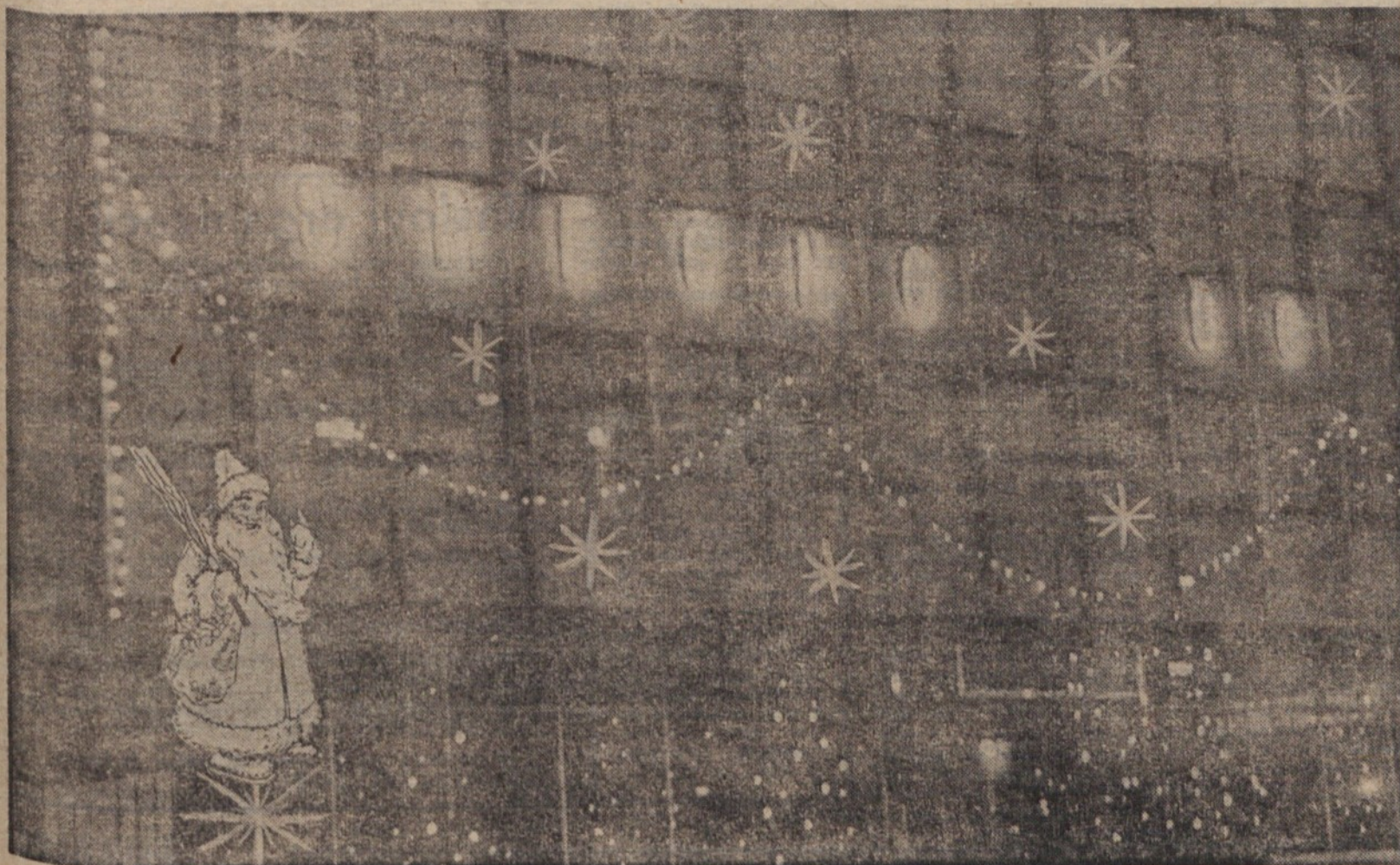
STROKOVNO DELO ODLOČA

»Moralno priznanje
pomeni človeku mar-
sikdaj več kot skrom-
na materialna nagra-
da.«

stran 6-7

SREČNO 1966
VAM ŽELI

UREDNIŠTVO
»ZBORA OBČANOV«

TUDI ZA VAJENCE NAGRADE PO DELU

V SPOMIN:

**Franc Bratovž
Aco**

Na pokopališču v Stožicah so v četrtek, 16. decembra, z vsemi vojaškimi častmi pokopali Franca Bratovža Aca. Od nepopustljivega borca so se na zadnji poti poslovili številni prijatelji, znanci in sodelavci, v spomin mu je zaigrala vojaška godba in zapel partizanski invalidski pevski zbor, odred JLA pa je nad odprtimgrobom izstrelil častno salvo.

Revolucionarna pot Franca Bratovža Aca se je začela že v predvojni Jugoslaviji. Takrat je bil zaposlen v tovarni »Eiffel«, vendar so ga odpustili zaradi naprednega mišljenja. Komunistična partija ga je zaradi njegove privrženosti naprednim idejam že leta 1939 uvrstila med kandidate za sprejem v KP, v članstvo pa so ga sprejeli aprila 1941.

Po nalogu komunistične partije je že leta 1941 odšel v partizane. Bil je sekretar osnovne partijske organizacije čete na Mokrcu. Vodil je tudi nove skupine borcev v zbirne centre, organiziral prevoz orožja in naposled spet ostal v Serčerjevem bataljonu. V neki akciji so mu leta 1942 zmrzile noge in ilegalno je odšel v Ljubljano na zdravljenje. Tu je komaj ušel raji, toda ko je leta 1942 spomlad hotel spet v partizane, so ga ob podobni raciji zadržali in zaprli. Potem se je začela njegova pot po številnih fašističnih zaporih. Iz Gonarsa je pripravil beg skupaj s skupino Borisa Kraigherja, toda prekmalu so ga premestili v Ljubljano in ga obsodili na 17 let ječe. Pozneje so ga premestili v Bologno, toda še tu jim je bil nevaren. Poslali so ga na Elbo, od tam v zapore v Trstu, pozneje pa so ga hoteli prepeljati v Nemčijo. Toda naposled mu je uspelo skupaj z 11 tovariši pobegniti.

In spet je odšel v partizane. Pridružil se je južno-primorskemu odredu, postal najprej komisar čete, pozneje pa komisar bataljona. Nazadnje je bil komisar vipavskega vojaškega področja.

Franca Bratovža Aco, nosilec »Spomenice 1941«, je bil za revolucionarne zaščite odlikovan z visokimi vojaškimi in drugimi odlikovanji. Po vojni je bil podpolkovnik v JLA, pred tremi leti pa je zaradi boleznj odšel v pokoj.

Slava njegovemu spominu.

Mladi naj se aktivneje vključujejo v novi sistem gospodarjenja

Približno 100 delegatov, ki so se udeležili XI. redne letne konference bežigradske mladine 5. decembra v Stožicah, je v živahni razpravi še zlasti pretresalo delo mladine ob uvajanju novih gospodarskih ukrepov. Delegati so se zavzemali, da bi bili mladi čim bolj seznanjeni z novimi družbenimi in gospodarskimi dogajanji. Zato so sklenili, da naj mladina čim aktivneje sodeluje pri uresničevanju načelnih in konkretnih problemov, ki se pojavljajo ob novem gospodarskem sistemu. S tem v zvezi so delegati opozarjali tudi na vse višji nivo splošnega, strokovnega in družbeno-političnega izobraževanja, ki je bilo doslej največkrat le vse preveč kampanjsko in enkratno.

Gospodarska reforma je v gospodarskih organizacijah zaostrela nekatera vprašanja, ki še posebej zanimajo mlade. Ker pa si dandanes ne moremo več zamisliti učinkovite uveljavitve samoupravljanja brez aktivnega udeleževanja mladih v organih samoupravljanja, bodo v prihodnje mladi morali pogumno nastopati, če bodo hoteli odpraviti nepravilnosti, ki si jih sicer radi privoščijo v tej ali oni obliki tisti, ki jim novi ukrepi ne »dišijo« in jih izvajajo zgolj formalno.

Tako so na konferenci posvetili precej časa vprašanju zaposlovanja učencev v gospodarstvu. Mnoge organizacije so namreč po sprejetju zakona o delovnih razmerjih zmanjšale število delovnih mest za učence v gospodarstvu, ali pa jih celo sploh ukinile. Po podatkih iz šestnajst podjetij v občini je bilo od 200 prijavljenih učencev sprejetih le 88. Še zlasti pa je občuten padec števila razpisanih delovnih mest v primeri z lanskim letom. Tako je bilo lani razpisanih 873 učnih mest, letos pa le 579. Po sprejetju zakona pa so na hitro ukinili še nadaljnjih 275 učnih mest tako da je bilo letos razpisanih le še 322 novih mest.

Če upoštevamo, da so bile lani razpoložljive kapacitete zasedene le 54-odstotno, potem se postavlja vprašanje ali je bila lani tolikšna potreba po tem kadru ali pa so podjetja zaposlovala vajence le kot ceneno delovno silo.

Prav tako so precej časa posvetili tudi nagrajevanju vajencev. Konferenca je ugotovila, da se ta problem v občinski skupščini vse prepočasne rešuje, delegati pa so zahtevali, da naj se za merilo višine nagrad upošteva edino prizadevnost in uspehi pri učenju in delu.

Mladinski klub v Stožicah

V Stožicah je prejšnji mesec pričel z delom Mladinski klub. Prostore jim je odstopila krajevna skupnost, ki ima tudi pokroviteljstvo nad klubom, zagotovila pa je tudi za začetek najbolj potreben denar.

Klub so ustanovili na pobudo mladine, tabornikov in krajevne skupnosti s težnjo, da bi bolj organizirali mladino v okviru krajevne skupnosti.

Člani kluba so sestavili bogat program dela, ki so ga deloma že uresničili. Zdaj delajo šahovska, filmska in taborniška sekcija, v programu pa imajo še organizacijo raznih tribun razgovorov, ustnih časopisov in plesne vaje. Poleg tega bodo skušali popestriti vsakdanje klubsko življenje, ki se je doslej vse preveč odvijalo le v bifeju.

L. M.

Mladinski predstavniki so tudi obsodili zgrešenost kadrovske politike nekaterih organizacij, ki iščejo notranje rezerve na račun zmanjševanja denarja namenjenega za štipendiranje in izobraževanje. Tako so po podatkih 9 bežigradskih podjetij sprejeli le 200 novih štipendistov, v prvih devetih mesecih letos pa razen redkih izjem sploh niso porabili niti polovice denarja, ki so ga namenili za štipendiranje. Če temu nasproti postavimo podatek, da v občinskih gospodarskih organizacijah namesto 223 mest, za katera pravilniki zahtevajo visoko ali višjo izobrazbo, izpolnjujejo pogoje le na 91 mestih, potem je pač komentar o zgrešeni politiki štipendiranja odveč.

Delegati so se zavzemali, da naj bi gospodarske organizacije tudi čim prej uredile stanovanjska vprašanja svojih mladink in mladincev. Nemalokrat se namreč zgodi, da morajo mladi delati v popoldanskih urah in velik del svojih osebnih dohodkov dajati za stanovanja. V bežigradski občini tam, kjer stanujejo, dela popoldne 100 mladincev in mladink iz 16 delovnih organizacij. — Od teh 16 delovnih organizacij pa le ena gradi samski dom.

Razen tega pa se bo morala aktivnost mladine povečati tudi v krajevnih skupnostih. Na konferenci so razpravljali o novoustanovitvi kluba mladih v Stožicah in sklenili, da naj podobne klube ustanove tudi v drugih krajevnih skupnostih, občinski komite mladine pa naj preko občinskega odbora SZDL in občinske skupščine zagotovi normalno financiranje teh klubov.

Tudi na šolah ideološko delo poteka le v ozkih, formalnih oblikah. Na konferenci so zato sprejeli sklep, da je treba idejno vzgojno delo popestriti s konkretnjšo problematiko. Prav tako naj bi starejši mladinci na srednjih in sorodnih šolah bolj poglobljeno delali z mladinci osnovnih šol, ker je dosedanje delo na teh šolah precej zanemarjeno.

Ob koncu so delegati sprejeli tudi sklep o tesnejšem sodelovanju med občinskim

Krajevni urad na Črnučah bodo zaprli

Na zborih volivcev na Črnučah in v Sentačah so se odločili, da na Črnučah ne bo več krajevnega urada. Leta je doslej opravljal enaka opravila kot sprejemna pisarna na občini in vodil matično službo. Matično službo za vse mesto opravlja zdaj uprava za notranje zadeve (združena služba za vse ljubljanske občine) v Kresljah, vse ostale stvari pa bodo občani uredili na občini, Parmova 41.

komitejem ZMS in vsemi organizacijami, ki vključujejo mlade ljudi, saj delo specializiranih organizacij sodi v pomembne činitele vzgoje mladega človeka, posebno še zato, ker programi teh organizacij segajo v prosti čas mladega človeka.

B. S.

Dedek Mraz

Na bežigradskih šolah in v vrtcih se že pripravljajo na sprejem dedka Mrza. Tudi »Svoboda« Bežigrad pripravlja pester program za novoletna praznovanja.

Občinska zveza prijateljev mladine ima na razpolago precej rekvizitov (kostumi itd.), ki si jih šole lahko izposodijo.

Prihodnje leto fluorografiranje

Jeseni prihodnje leto bodo fluorografirali približno 20.000 Bežigradčanov, starih nad 24 let. Akcijo bo vodil inštitut za tuberkulozo z Golnika, denar pa bo zagotovila občinska skupščina (3,9 milijona dinarjev) ter komunalna skupnost socialnega zavarovanja.

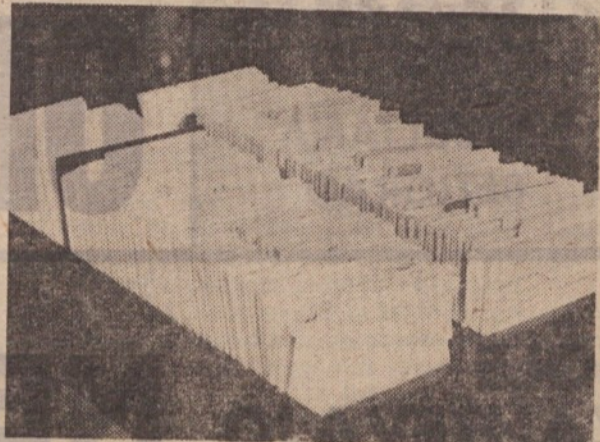
DAN JLA

Številne prireditve

Stiki med pripadniki Jugoslovanske ljudske armade, ki služijo svoj kadrovski rok v vojašnici »Ljube Serčerja« ob Titovi cesti, in mladino naše občine, ob pomembnejših praznikih navadno oživijo. Seveda pa ne bi mogli reči, da ni raznih športnih, kulturnih in drugih prireditev med vojaki in mladimi Bežigradčani tudi v neprazničnih dneh. Čez nekaj dni bodo vojaki iz vojašnice »Ljube Serčerja« praznovali svoj najpomembnejši praznik 22. decembra, dan ustanovitve JLA in takrat bodo že po tradiciji pripravili najštevilnejša srečanja z mladino.

Tako bo že 19. decembra strelska družina »Protivionac« gostila vse občinske strelske družine. Dan pozneje popoldne bodo vojaki skupaj z bežigradsko glasbeno šolo, bežigradsko gimnazijo, PTT šolo in judo klubom

Kartoteka 243 listov

Nezaposlenost v Ljubljani še vedno narašča. Na ljubljanskem zavodu za zaposlovanje registrirajo vsak teden približno novih 300 ljudi, ki ne morejo najti zaposlitve, oziroma, ki na novo ostajajo brez dela. Med nekaj več kot tisoč brezposelnimi je tudi 243 Bežigradčanov.

Med Bežigradčani z visoko in višjo izobrazbo so brezposelni trije ekonomisti, štirje arhitekti, pet pravnikov, farmacevt, tekstilni inženir, kmetijski inž., inž. kemije, gradbeni inženir, inženir geologije, znanstveni raziskovalec višji gradbeni tehnik, metalurg, profesor, stomatolog in stewardesa. Skupaj je iz te izobrazbene skupine nezaposlenih 20 moških in sedem žensk.

Med ljudmi s srednjo strokovno izobrazbo je 23 uslužbencev, dva kemij-ska tehnika, učiteljica, medicinska sestra, dva elektrotehnika, gozdarski tehnik, pet strojnih tehnikov, geometer... Za Bežigradom je brez zaposlitve 36 moških in 11 žensk s srednjo strokovno izobrazbo.

Deset moških in 39 nezaposlenih žensk pa ima nižjo strokovno izobrazbo. Med ljudmi s poklicno šolo je nezaposlenih 29 moških in 14 žensk, med Bežigradčani brez strokovne izobrazbe pa 29 moških in 48 žensk.

Na Zavodu za zaposlovanje delavcev Ljubljane pričakujejo, da se bo to število še zvišalo, potem pa bo začelo počasi plahneti.

TNZ priredili slavnostno akademijo.

Največ prireditev pa bo na sam 22. december, ko bo vojašnica »Ljube Serčerja« obiskalo okrog 400 mladincev in pionirjev. Prisostvovali bodo slovesnemu pregledu enot JLA, potlej pa si bodo ogledali vojaški klub (strelišče, kegljišče, dvorano za šah, namiznoteniško dvorano, knjižnico itd.), nato pa bodo prisostvovali športnim vajam društva »Partizan« Bežigrad in košarkarskemu srečanju med ekipo vojašnice in PTT šole v dvorani SD »Olimpije« ali pa si bodo ogledali kratke filme o JLA. 22. decembra bodo slovesno podelili tudi nagrade dvanajstim najboljšim nalogam na temo »JLA — branilec miru«, ki so jih pisali po vseh srednjih bežigradskih šolah.

Takšnih stikov si tako vojaki, kakor tudi mladinci naše občine še želijo. Čeprav so fantje v uniformah z vseh koncev naše države, vendar ne gre, da bi leto in pol oziroma eno leto preživeli povsem ločeni od svojih vrstnikov. Navsezadnje so za čas, ko služijo kadrovski rok, pravzaprav občani naše občine, in marsikateri si pozneje, ko sleče vojaško suknjo, poišče za Bežigradom službo in postane za vselej naš občan.

Naslovi organizacij

Občinska vodstva družbeno-političnih organizacij so se preselila na Parmovo 33, I. hodnik desno.

■ Občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva soba 19, tel. 310-567, 310-085.

■ Občinski komite Zveze komunistov soba 20, tel. 316-088, 316-997.

■ Občinski sindikalni svet soba 4, tel. 310-264, 311-872.

■ Občinski komite Zveze mladine soba 25, tel. 312-176

■ Občinski odbor Zveze prijateljev mladine soba 23, tel. 310-567

■ Občinska zveza za telesno kulturo soba 23, tel. 310-567

Naslovi drugih organizacij:

■ Občinski odbor Zveze združenj borcev Smoletova 16/II, tel. 313-251.

■ Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij Smoletova 16/I, tel. 314-459.

■ Občinski odbor Rdečega križa Kržičeva 10 (Zdravstveni dom), 314-084.

Zapleti ob kupih snega

Ko je v začetku decembra začelo izdatno snežiti, se podjetja, ki bi morala očistiti bežigradske ulice, niso nič kaj dobro izkazala. Delo je upravno-pravni oddelek občine povsem jasno razdelil, toda ljudje so vseeno dva dni morali gaziti po globokem snegu.

Tako bi moralo ljubljansko cestno podjetje izplužiti cestišča v štirih urah potem, ko so začeli s pluženjem, ljubljanska »Snaga« pa bi morala že do 7. ure v četrtek očistiti pločnik pred Gospodarskim rastaviščem, očistiti avtobusna postajališča, prehode za pešce in kolesarske steze. Na čiščenje so pozabili tudi »Obnova«, ki je pločnik ob Titovi cesti na gradbišču ob lekarni prepustila usodi. SGP »Grosuplje«, ki prav tako ni očistilo pločnika na Titovi cesti ob svojem gradbišču, podjetje »Lesnina«, ki se je »zavezala za deviški sneg« od semaforja do Kačiča, GR, ki se ni zmešnil za zasnežen Trg sedmega kongresa ter prebivalci Soseske naselja in Soseske 6, ki so pričakovali in negodovali nad skupnostjo, ki »ne skrbi« za interese občanov.

Vsekakor bodo sodniki za prekrške imeli obilo posla, saj smo našli le nekaj primerov, najbrž pa je še veliko lastnikov »pozabilo« na čiščenje snega.

Kar pa se tiče obeh podjetij, s katerimi je imel upravno-pravni oddelek za Bežigradom pogodbo, pa se bodo morali sprijazniti s penali. Ljubljansko cestno podjetje je namreč začelo s pluženjem ob 14. uri, s pluženjem ulic pa končalo šele ob 2. uri ponoči. Sporazumno so se predstavniki cestnega podjetja in referata za komunalo pri upravno-pravnem oddelku odločili, da bo cestno podjetje plačalo le penale za enournno zamudo, ker so upoštevali, da se je precej strojev takoj ko so prišli na cesto pokvarilo, razen tega pa so delavci cestnega podjetja plužili ulice medtem, ko je še padal sneg. Težje se bodo bežigradski komunalci sporazumeli s »Snagom«, katere ekipa se je preprosto »izgubila« in so jo zaman iskali. Res, priznati moramo, da so očistili prehode za pešce in trolejbusna postajališča. Žal so na postajališčih pustili na vsaka dva metra velike kupe snega.

»Snagina« čistilna ekipa pa je povsem pozabila na pločnik pred Gospodarskim rastaviščem in na kolesarske steze. Naposled so le očistili tudi to, vendar njihova zapoznena prizadevnost ni segla do srca bežigradskim komunalcem, ki so se odločili, da bodo »Snagi« »odščitili« od 30 do 40 odstotkov od vsote, ki bi jim jo sicer izplačali za čiščenje zasneženih pločnikov, kolesarskih stez, in trolejbusnih postajališč.

B. S.

RAZŠIRITEV TITOVE CESTE

Bo prihodnje leto otroško leto?

Bežigradski otroci potrebujejo 1.300 mest mest v vzgojno varstvenih ustanovah

Kmalu bomo spet pričeli razpravo o proračunu občinske skupščine za prihodnje leto. Nov asfalt, šola, vrtec, trgovina... Dolg je seznam potreb in želja, ki pa jih ne bo mogoče vseh izpolniti.

Tokrat nekaj besed o otroškem varstvu.

Svet za splošno varstvo in varstvo družine je izdelal plan investicij za gradnjo in adaptacijo prostorov za varstvo in vzgojo otrok. Vrednost investicij za leto 1966 znaša nekaj čez 307 milijonov dinarjev. Prioritetni red je naslednji: 4.200.000 dinarjev za adaptacijo upraviteljevega stanovanja pri osnovni šoli na Ježici v vzgojno-varstveno ustanovo za predšolske otroke od dveh do treh let. 139.000.000 din za novogradnjo vzgojno-varstvene ustanove v Soseski 6 za predšolske otroke, 4.000.000 znaša jo izdatki za uporabo projekta vzgojno-varstvene ustanove predšolskih otrok Soseske 6 za gradnjo nove vzgojno-varstvene ustanove v Soseski 2 in 160.000.000 dinarjev za ureditev vzgojno-varstvenega oddelka z adaptacijo osnovne šole Vita Kraigherja v Soseski 5.

Adaptacija učiteljevega stanovanja pri osnovni šoli Ježica s kapaciteto 40 mest je v teku. Investicijska vsota za leto 1966 znaša, kot smo že

povedali, 4.200.000 dinarjev. Kakšne so potrebe na tem področju? Svet je obravnaval poleg Soseske 8 še Sosesko 7 in naselje Savlje-Kleče. Na teh treh področjih imajo v vzgojno-varstvenih ustanovah samo 135 mest za šolske otroke (za ostale nič!), medtem ko bi že sedaj potrebovali 315 mest!

Najbolj kritično je vprašanje varstva predšolskih otrok, tako da bi bilo tistih 40 mest zanje res več kot potrebno.

Novogradnja v Soseski 6 bo lahko sprejela 170 do 180 predšolskih otrok. Investicijska vsota brez opreme znaša 219.000.000 dinarjev, od tega bo prispeval sklad za zidanje stanovanjskih hiš 80.000.000 dinarjev. Na tem področju, kjer živi 1850 ljudi, ni nobene vzgojno-varstvene ustanove, vendar bi že sedaj potrebovali 150 mest za predšolske in šolske otroke. Dokler ne bo rešeno vprašanje varstva v Soseski 5, bo morala nova ustanova

nuditi mesta tudi otrokom iz te soseske. Pritisk na ustanovo bo verjetno velik tudi iz drugih področij občine, saj bo to prva ustanova, ki bo sprejemala v varstvo tudi dojenčke, oziroma otroke do dveh let starosti.

V Soseski 2 je predvidena novogradnja s kapaciteto 170 do 180 predšolskih otrok. Vsoto za gradnjo naj bi planirali v letu 1966, z gradnjo pa bi začeli v letu 1967. Za gradnjo bi lahko uporabili isti projekt kot za novogradnjo v Soseski 6. Za to bi porabili 4.000.000 dinarjev. Potrebne bi bile le manjše dopolnitve in spremembe projekta. Za predšolske in šolske otroke bi že sedaj potrebovali 520 mest, na voljo pa jih je samo 88. Samo še en podatek: v stavbi na Linhartovi cesti, ki jo zasedajo predšolski otroci in ima kapaciteto 20 mest, se že zdaj stiska 51 otrok! Kljub temu krije le eno četrtno potreb okoliša. Ob regulaciji Linhartove ceste bodo omenjeno poslopje porušili in bodo otroci ostali brez prostorov.

V Soseski 5 bi potrebovali 620 mest za predšolske in šolske otroke. Sedanje kapacitete so 140, dejanska zasedenost pa 226. V tej krajevni skupnosti vprašanje varstva otrok še daleč ni rešeno, saj obiskujejo njene vzgojne ustanove tudi otroci iz drugih skupnosti, ki nimajo teh ustanov ali pa so premajhne.

Predvidena je ureditev varstvenih oddelkov z adaptacijo šole. Vita Kraigherja. Investicijska vsota za dela in opremo znaša 160.000.000 dinarjev. S tem bi našlo mesto v varstveno-vzgojnih oddelkih 200 otrok, v perspektivi pa (ko bi uvedli enozmeničen pouk pa 500 do 550 šolarjev). S tem, ko bodo šolski prostori preurejeni za varstvo šolarjev, bodo izgubili svoje prostore v šoli predšolski otroci. Premestili jih bodo v vilo v Staničevi ulici. S tem bodo predšolski otroci prizadeti, saj bodo izgubili 38 mest. Začetno krizo bodo prebrodili tako, da bo šolska ustanova za ne

Nadaljevanje na 10. str.

Eden izmed predlogov komunalnih del za prihodnje leto predvideva razširitev Titove ceste od križišča te glavne bežigradske prometne žile skozi našo občino do vojašnice. Kolikor bodo volivci ta predlog potrdili, bi prihodnje leto podaljšali dvostransko Titovo cesto za okrog 500 metrov.

Zaradi te razširitve bi morali podreti staro hišo — gostilno Kačič — hkrati pa bi prav preko zemljišča, na katerem stoji zdaj ta hiša, v podaljšku speljali Linhartovo cesto na Bežigradsko ulico. Pri današnji gostilni Kačič bi potem uredili moderno semaforso križišče s podhodi za pešce.

S predvideno razširitvijo Titove ceste za okrog 500 metrov in podaljškom Linhartove ulice preko zemljišča sedanjega gostilne Kačič na Bežigradsko ulico bi delno rešili vsak dan bolj pereč pro-

metni voz v ožjem središču naše občine. Z nakazano rešitvijo bi se promet v tem delu precej sprostil oziroma izboljšal.

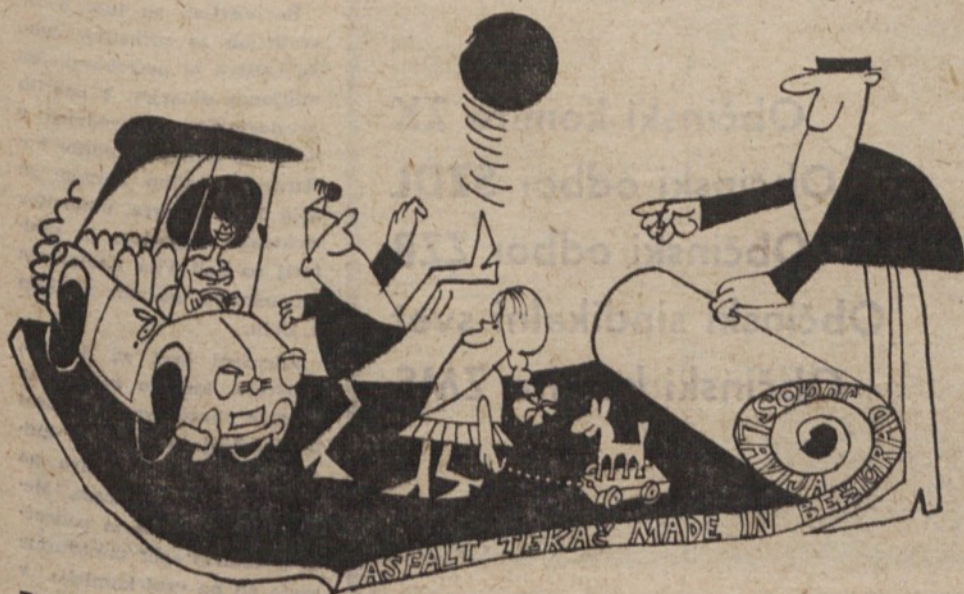
Ker gre pri tem za večjo investicijo, je zelo pomembno, kaj bodo o tem vprašanje odločili občani na zborih volivcev, zakaj razširitev Titove ceste in prometna ureditev tega zelo prometnega predela naše občine je samo eden izmed alternativnih predlogov za gradnjo komunalnih naprav v prihodnjem letu. O ostalih bomo poročali prihodnjic.

Pri posredovanju enega izmed predlogov želimo, da bi se volivci zavzeli za tisto gradnjo, ki je po njihovem mnenju najnujnejša in najpametnejša. Za primerjavo naj samo še povemo: odločali se bomo ali za nov asfalt ali za nov otroški vrtec ali za novo šolo ali za novo telovadnico... itd.

OBČINSKA SKUPŠČINA LJUBLJANA-BEŽIGRAD

ŽELI VSEM OBČANOM MNOGO USPEHOV V LETU 1966

Občinska skupščina ne bo pošiljala posameznih čestitk

Bo dovolj prostora za vse?

DECEMBER

22 % več – dvomljiv uspeh

Precej podjetij se ponša z ugodnimi dosežki — žal na račun višjih cen

Na zadnji seji občinske skupščine, ki bo konec decembra, bodo odborniki razpravljali tudi o doseženih uspehih v gospodarstvu v enajstih mesecih letos. Na oddelku za gospodarstvo občinske skupščine Bežigrad prav te dni zbirajo podatke o gospodarstvu in so nam rade volje postregli z njimi.

Načelnik oddelka za gospodarstvo tovariš Hieng je sicer dejal, da se je vnovčena realizacija v bežigrajskih podjetjih višja kot lani v tem mesecu, tako da bodo bežigrajske gospodarske organizacije obdržale 22 odstotne zvišanje vnovčene realizacije, ali pa bodo ta odstotek še zvišale.

Lahko pa vseeno rečemo, da bo tudi v letošnjem decembru vnovčena realizacija v bežigrajskih podjetjih višja kot lani v tem mesecu, tako da bodo bežigrajske gospodarske organizacije obdržale 22 odstotne zvišanje vnovčene realizacije, ali pa bodo ta odstotek še zvišale.

V industriji so zabeležili v enajstih mesecih letos le 14 odstotno zvišanje v primerjavi z enajstim meseci lani. Konec novembra je znašala vnovčena realizacija 20 milijard 792 milijonov dinarjev (konec lanskega novembra pa 18 milijard 262 milijonov dinarjev).

Povišanje vnovčene realizacije v različnih podjetjih pa je kaj raznovrstno. Najslabše se je odrezala kovinsko-predelovalna industrija, zato pa se je odlično odrezala industrija konfekcije.

Doslej je šlo najslabše Top-su, ki je namesto lanskih 2,6 milijarde dinarjev letos ustvaril le 1,9 milijarde dinarjev (72 odstotkov) in pa Tubi, ki je lani dosegla v decembru 1,026 milijona dinarjev vnovčene realizacije, letos pa le 986 milijonov dinarjev (96 odstotkov). V obeh podjetjih imajo težave s surovinami, za preusmeritev proizvodnje pa bi potrebovali precejšnje investicije za novo strojno opremo.

Nasprotno pa podjetja, ki se ukvarjajo z izdelovanjem konfekcije nimajo posebnih težav s surovinami, čeprav tudi surovine večkrat uvažajo. In tako sta najboljši bežigrajski podjetji v enajstih mesecih letos »Tonosa«, kje so letos dosegli 1 milijardo 80

milijonov dinarjev, medtem ko so lani pristali le pri 750 milijonih dinarjev (zvečanje za 44 odstotkov) in pa »Modna oblačila«, ki se letos ponajajo s 3 in pol milijardami dinarjev, lani pa so vnovčili do konca novembra le 2 in pol milijarde dinarjev (zvišanje za približno 38 odstotkov).

V prvih enajstih mesecih letos so gradbeniki za Bežigradom dosegli 26 milijard 881 milijonov dinarjev vnovčene realizacije, do konca novembra lani pa 24 milijard 658 milijonov dinarjev (zvišanje za 9 odstotkov). Zanimivo je, da so se dokaj dobro odrezala prav mala podjetja in projektivni biroji. Tudi instalatersko montažna podjetja so se dokaj dobro izkazala. Tako sta doslej najboljša gradbeno podjetje Bežigrad, ki je doslej ustvaril 772 milijonov dinarjev, lani pa le 637 milijonov dinarjev (zvišanje za 21 odstotkov) in pa IMP, ki se letos ponaja z 12 milijardami 587 milijoni dinarjev vnovčene realizacije, lani pa so dosegli 10 milijard 374.000.000 dinarjev. Najslabše sta se v družbi gradbenikov in projektivnih birojev odrezala Industrijski biro (letos 692 milijonov dinarjev, lani 808 milijonov dinarjev — padec za 14 odstotkov) in pa »Projekt — nizke zgradbe« (letos 385 milijonov dinarjev — lani 445 milijonov dinarjev — padec za 13 odstotkov).

Najbolje so se seveda odrezali v trgovini. Tu se je v enajstih mesecih blagovni promet na osnovi vnovčene realizacije zvišal v primeri z lanskimi enajstim meseci od 56 milijard 281 milijonov dinarjev na 74 milijard 257 milijonov dinarjev, kar znese celih 32 odstotkov. Zvišanje vnovčene realizacije je bilo največje pri Gramexu od 2 milijarde 672 milijonov dinarjev na 5 milijard 568 milijonov dinarjev ali za celih 108 odstotkov (!), pri Astri pa so lani zabeležili 13 milijard 700 milijonov dinarjev, letos pa 19 milijard 100 milijonov dinarjev (39 odstotkov več). Pod lanko vnovčeno realizacijo sta Ple-

teks (lani 292 milijonov dinarjev, letos 260 milijonov dinarjev — 89 odstotkov) in Lik (lani 204 milijone dinarjev letos pa 190 milijonov dinarjev — 93 odstotkov).

Bežigrajsko gostinstvo socialističnega sektorja je povečalo vnovčeno realizacijo od 453 milijonov dinarjev v lanskim enajstim mesecih na 551 milijonov dinarjev do konca letošnjega novembra (22 odstotkov več).

Obe gostinski podjetji sta delali bolje kot lani (če ne računamo zvišanja cen) in sicer je gostinsko podjetje Bežigrad letos ustvarilo 275 milijonov dinarjev, lani pa

le 212 milijonov dinarjev (30 odstotkov več), gostinsko podjetje Črnuče pa se letos ponaja z 276 milijoni dinarjev, kar je v primerjavi z lanskimi 241 milijoni dinarjev za 15 odstotkov več.

Bežigrajski obrtniki so zvišali vnovčeno realizacijo za 19 odstotkov (v letošnjih enajstih mesecih 3 milijarde 41 milijonov dinarjev, lani pa 2 milijarde 559 milijonov dinarjev).

Najbolj se je izkazala slaščičarna Bežigrad (povečanje od 134 milijonov dinarjev na 207 milijonov dinarjev ali za 54 odstotkov), najslabše pa so se izkazali pri »Kaminu«, kjer so za 12 odstotkov pod lanko vnovčeno realizacijo (letos 124 milijonov dinarjev, lani 141 milijonov dinarjev).

Arondacija je dejstvo

V Tomačevem so pred nedavnim na hitro roko sklicali zbor volivcev, kjer so razpravljali o arondaciji »tomačevskega broda«. Zahtevali so, naj ta zemlja ostane last kmetov, ker jim je edini vir za preživetje. Spraševali so se, kdo bo odgovoren, če Agrokombinat Emona ne bo uspelo gospodarsko opravičiti in izkoristiti arondirane zemlje. Menili so tudi, da na arondacijo tega kompleksa niso bili pripravljeni in da jih o tem niso obvestili.

Na zboru volivcev je bilo precej hude krvi saj je bil slabo pripravljen. Niso se posvetovali z Agrokombinatom in na občini, kaj se da storiti. Inž. Oton Križan, predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo občinske skupščine, nam je v zvezi s tem povedal:

»O problemih arondacije zemljišč za kmetijstvo družbeno proizvodnjo v naši občini smo že večkrat javno razpravljali. Arondacijo izvajamo drugo leto in gre prav zdaj h koncu.

Doslej je bilo izdanih okrog 600 odločb o priključitvi zemljišč tej arondacijski masi in bilo je vsega 21 pritožb v upravnem postopku. Izmed vseh teh tožba je bilo ugodeno eni, kar potrjuje zakonitost postopka arondacijske komisije.

Zdaj se zaključuje arondacija na območju KO Stožice in KO Tomačevo po prvotno predvidenem programu. Arondacijska komisija in občinska skupščina sta od vsega začetka stali na stališču postopnega izvajanja arondacije.

Na območju, kjer se zdaj končuje arondacija (Tomačevo, Stožice) vključuje 117 ha zemljišč, ki so po starih katastrskih podatkih gozd. Lastniki so gozd v daljšem obdobju spreminjali v kmetijsko obdelovalna zemljišča, delno pa so tod ohranili skupino dreves za les. Lastniki kosijo na tem zemljišču travo za krmo in steljo ter se kajko les. Način izkoriščanja zemljišč je zaostal in skrajno ekstenziven, kar je razumljivo saj večinoma ostareli lastniki nimajo naraščanja, ki bi delal v neposredni bližini doma, kaj šele na tem pet in več kilometrov oddaljenem zemljišču.

Tu arondacija prizadene 45 kmetij, večinoma z ostarelimi lastniki. Možnosti njihovega nadaljnjega gospodarjenja s to arondacijo niso ogrožene, kar jim še ostane druga zemlja.

V smislu temeljnega zakona o izkoriščanju zemljišč si arondacijska komisija prizadeva prvenstveno doseči sporazum s prizadetimi za zamenjavo zemljišč, ki je v mnogih primerih celo boljše

kvalitete kot arondirana. Večina kmetov pa ni zainteresirana za zamenjavo, ker ne vedo, kako bi jo obdelali (v Klečah, Podgorici).

Kmetje, ki imajo dovolj delovne sile, se hitro porazumejo za zamenjavo z zemljišči splošnega ljudskega premoženja.

Glede izkoriščanja zemljišč, ki jih zdaj arondirajo, je znano, da bo Agrokombinat to zemljišče postopoma vključeval v izkoriščanje — po dveh letih.

Na izrednem zboru volivcev v Tomačevem 3. decem-

Šole zahtevajo nemogoče

Nadalj. s 1. str.

nila proračunska sredstva za šolstvo, namenjena za leto 1966. Za sanacijo starih objektov, popravilo instalacij, povečanje učno šolskih pripomočkov itd, naj bi po tem skupnem dogovoru prihodnje leto vložili levji del sredstev.

Po prvih izračunih in zahtevah šol po tem skupnem dogovoru, pa moramo žal ugotoviti, da so zahteve, ki jih šole zdaj postavljajo pred nas, vse prej kot realne, oziroma nič manjše kot lani, ko smo se morali odločiti za

gradnjo nove šole Mirana Jarca.

Ob vsem tem se nam ne hote vsiljuje vprašanje: ali so potrebe šol še zmeraj zares tako razsežne, še posebej če upoštevamo položaj našega proračuna po reformi! Ko imamo to pred očmi, vemo, da so te zahteve povsem neuresničljive!

O tem še nerazčiščenem vprašanju bomo prihodnje dni razpravljali s predstavniki vseh bežigrajskih šol in svetom za šolstvo. Na tem skupnem sestanku bomo skušali vskladiti njihove pretirane zahteve z realnimi možnostmi. Pričakujemo predvsem več razumevanja od vseh tistih, ki rabijo sredstva za šolstvo. Prepričan sem, da nimamo več osnove za trditve, da so šole v težkem ali nevzdržnem položaju, zakaj zadnji čas smo le nekaj naredili. Če drugega ne vsaj to, da smo odpravili tretjo izmeno!

Za vse tiste potrebe šolstva, o katerih smo se orientacijsko že pogovarjali z ravnatelji šol, svetom za šolstvo in predstavniki telesne kulture, mislim, da so realne, če ostanejo v celoti pri letošnji udeležbi oziroma na letošnji višini. Zakaj? Če samo ta znesek predstavlja namreč polovico celotnega občinskega proračuna za pr hodnje leto! Torej so zahteve šolstva lahko še tako nujne, vendar morajo, če pogledamo s tega zornega kota na naš proračun, le ostali kolikor toliko realne, da ne bo potem druge zaškrpalo, je poudaril podpredsednik občinske skupščine Janez Vinkler.

Načrti za novo šolo na Brinju

Na zadnji seji sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo so razpravljali tudi o novi šoli, ki naj bi jo zgradili na Brinju (Soseška 6). Šola bi morala imeti 18 učilnic, da i lahko zagotovili enoizmenski pouk. Z novo šolo bi razbremenili šolo Vita Kraigherja za Bežigradom in šolo Danile Kumar v Stožicah, uredili pa bi lahko tudi dnevno varstvo za otroke. Menijo, da naj bi v proračunu za prihodnje leto za novo šolo zagotovili vsaj denar za načrte.

Razpravljali so tudi o investicijah za prihodnje leto. Za šolstvo bi potrebovali 500 milijonov dinarjev. V načrtih je dograditev telovadnice v Šavskem naselju, ureditev kotlarne in nakup opreme za šolo Mirana Jarca, obnovitev električne napeljave in sanitarij na šoli Vita Kraigherja ter naročilo načrtov za šolo v Dolu.

Združeni svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo obravnava največkrat le vprašanja šolstva, za kulturo in telesno kulturo pa ponavadi manjka časa. Menijo, da naj bi za ta področja ustanovili spet samostojne svete ali pa vsaj komisije v okviru združenega sveta.

Stop v Edilitu

»Dvajset delavcev obrata 5 v Edilitu je šest ur »štrajkal«, je prišla nepričakovana vest. In kaj se je zares dogajalo prve dni decembra v tem našem velikem podjetju za gradnjo montažnih hiš?

Anka Smolej je prišla na gradbišče in rekla: »Fantje dobili boste veliko dnevnico!« Za njo pa je prišla na gradbišče tov. Dolničarjeva in prvo novico demantirala: »Dobili boste malo dnevnico!« in potem se je začelo pravzaprav delavci so vrgli lopate in sedli.

To bi bilo na kratko vse o »štrajku« v Edilitu. In zakaj se je sploh to zgodilo? V podjetju že dlje časa vladajo kaj čudne razmere. Posebno slabe razmere so na gradbišču siporeks-vikend naselja v Umagu, kjer baje 5 mesecev delavcem niso zamenjali rjuh... kjer med delovnim časom popivajo itd. itd. Na gradbišču v Kočevju so pustili nezavarovano železo (čeprav je zanj kriza), delavci so spali v garaži, rjuh niso zamenjali dva meseca, plače so jim sicer razdelili, potem pa so jim rekli, naj gre-

do, ker je mraz. In v Kočevju so pustili vse, kakor da se jih sploh nič ne tiče.

Ceprav v podjetju vladajo vse prej kot razveseljive razmere, na nobenem izmed sestankov, na katerih so »po dogodkih« razpravljali o situaciji, ni bilo direktorja podjetja! Skratka, doslej še niso ugotovili: ne kdo piše, ne kdo plačuje, čeprav so sicer sklenili, da morajo čimprej dograditi in prodati siporeks naselje vikend hišic v Umagu — pol milijarde angažiranih sredstev — ker je prav tam njihov rak rana.

Preden bodo v podjetju razčistili zadnje dogodke, bi bilo vsekakor koristno, da postavijo na noge tudi samoupravljanje in si iz oči v oči povedo, kje in kaj v podjetju škriplje, da delo ne gre od rok tako, kot bi moralo iti in da so delavci nezadovoljni.

N. L.

Srečno novo leto
vam želijo:

Občinski komite ZK
Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZZB
Občinski sindikalni svet
Občinski komite ZMS

Kislo jabolko

SKROMNE NAGRADE ZA IZUMITELJE

Geslo za reportažo o racionalizatorjih, novatorjih in izumiteljih v bežigradski občini je bilo: »Vsak izumitelj, racionalizator ali novator, ki svojemu kolektivu kakorkoli koristi, naj se vozi z avtomobilom!« Misel je bila zelo dobra in verjetno tudi namen pošten, kajti niso se izzvenele besede, ki smo jih ponavljali vsa leta po vojni, da naj namreč vsak toliko prejema, kolikor daje. Zelo hvaležna tema!

No, pa smo obiskali podjetje »Tuba« v Kamniški ulici. Ni še dolgo časa od tega, ko so občani govorili, da so v podjetju »Tuba« nagradili novatorja s pol milijona dinarjev. Toliko denarja je kar precej, zato smo polni radovednosti stopili v podjetje in prosili, če bi lahko govorili z novatorjem.

»Z novatorjem? Pri nas obstoja »team«, skupina, ki je resda pred kratkim opravila delo, ki je podjetju prihranilo nad 30 milijonov lir čistega.

Segli smo torej v roke pri istavniku skupine ing. Pavlu Guzelju. Bilo mu je sila nerodno, kajti vsi strokovnjaki so približno enako skromni. Brž je začel naštevati, da je pri delu sodeloval tudi tehnik Vlado Žnidaršič, pa Ludvik Jakopin, obratovodja Ivan Makovec in da je sodeloval sleherni delavec na stroju, ki je prevzel izdelavo najmanjšega vijaka. Brez njihovega dela podvig ne bi uspel.

»Ne moremo imenovati našega dela ne racionalizacija, ne novotarstvo, ne izumiteljstvo. Ker nismo imeli deviznih sredstev za zabavo novega stroja iz Italije, smo se preprosto lotili naloge sami, da bi na obstoječih starih strojih, na katerih smo hoteli uvesti novo proizvodnjo, le-tò uvedli. Seveda je bila naloga zahtevna in zapletena. Naleteli smo na sto in sto težav. Nič koliko popoldnevov in večerov smo zapravili, poleg svojega rednega dela v proizvodnji. Ko smo bili problemu že nekoliko bliže, sta upravni odbor in delavski svet podjetja odločila, da se v podjetju ustanovi razvojna grupa in tej je delavski svet dal prvo nalogo, da omogoči novo proizvodnjo aerosol steklenic kot embalaže. No, dobrega pol leta je trajalo konkretno delo, seveda ne brez mnogo težav, uspehov in neuspehov, toda poskus se je posrečil. To je vse.«

Ostali člani »teama« so neomotrjevali in samo gledali, kako bi se čimprej vrnili na svoja delovna mesta, ker smo jih s svojimi vprašanji ovirali. Zares skromni in delovni ljudje. Nič drugega nismo izvedeli kot to, da je

stroj, ki ga je »team« izdelal, enakovreden italijanskemu, da so res z njim prihranili 32 milijonov lir, da gre za novo proizvodnjo aerosol steklenic, ki jih do sedaj v Jugoslaviji še nihče ne dela, da originalni italijanski stroj opravlja 29 operacij, novi stroj v »Tubi« pa ima samo 21 operacij in da so vse ostale podrobnosti poslovna tajna. Vsaj zaenkrat. Podjetje je izdelava novega stroja stala okrog 700.000 dinarjev.

»Team« je dobil kot nagrado pol milijona dinarjev. To vsoto so razdelili na sedem delov. Največja nagrada je bila 90.000 dinarjev, najmanjša 25.000 dinarjev. Po pravici povedano v tem primeru sploh ne gre za nagrado, kajti te vsote ne pokrijejo niti nadure, če bi jih plačali, kolikor so jih člani opravili v polletnem delu.

V podjetju »Tuba« torej, ki je zelo dobro podjetje, nova proizvodnja pa je odprla še boljše perspektive, sicer zelo lepo mislijo o svojih novatorjih, racionalizatorjih in izumiteljih, toda ne plačujejo jih tako dobro.

V opravičilo: nimajo sredstev.

Za tolažbo: v prihodnje bo bolje!

Obiskali smo tudi »Kuverta«. V tem podjetju nimajo razvojnega oddelka, imajo pa obratovodjo, za katerega lahko trdimo, da je nemiren duh, poln ustvarjalnosti, da zna okoli sebe zbrati ljudi, ki mu pomagajo pri ustvarjanju idej. »Kuverta« je majhno podjetje in vsa leta po vojni je razpolagalo z majhnimi sredstvi za nabavo strojev in nove opreme, zelo malo pa je imelo sredstev za nabavo strojev iz tujine. Če pa so hoteli na tržišču konkurirati z modernjšimi in večjimi podjetji, so bili prisiljeni tehnično izboljšati svojo proizvodnjo. Obratovodja Andrej Zagar, nemirni duh, kot smo ga imenovali, je bil nadvse zadovoljen, da je v delu za korist podjetja lahko utešil svoj notranji nemir. Ze pred tremi leti je izdelal stroj, ki sicer ni bil podoben kakšnemu uvoženemu stroju, ampak je imel vse iste funkcije, in sicer za

izdelavo dišavnih vrečk. Prvi stroj, ki ga je izdelal pred tremi leti, je podjetju ogromno koristil. Ker ga ni bilo treba nabaviti iz tujine, je podjetje prihranilo čistih 12 milijonov deviznih dinarjev. Andrej Zagar je prejel za delo nad 200.000 dinarjev nagrade. Stroj je izdelal s sodelavci v lastni ključavničarski delavnici. Ker pa se tehnika izpopolnjuje in so na trgu že dvo- in večbarvne dišavne vrečke, izumitelj in racionalizator Andrej Zagar trenutno dela na tem, da bi isti stroj izpopolnil za dvo- in večbarvni tisk. Z delom na tem stroju je tovariš Zagar že skoraj končal in prvi poskus si so pokazali uspeh.

Se in še bi lahko obiskovali podjetja po bežigradski občini, kjer nastopajo posamezniki in skupine, ki s svojimi idejami koristijo celotnemu kolektivu. Podatki kažejo, da so v zadnjih treh letih bežigradski novatorji in racionalizatorji prispevali družbi nad pol milijarde dinarjev. Hkrati pa drugi podatki kažejo, da ti ljudje niso prejeli niti petdesetinke od omenjene vrednosti — za nagrade.

Z namenom, da bi o racionalizatorstvu in novatorstvu izvedeli kaj več in globlje, smo obiskali direktorja Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij inž. Viktorja Turnška, ki se je naši želji takoj priključil in nam s širšega gledišča problem osvetlil.

»Prav je, da ste se lotili tega. Samo mislim, da ste se te teme lotili malce nerodno. Ne iščite posameznikov v podjetjih, kajti dvomim, da se v sodobnem tehničnem svetu lahko še pojavijo posamezniki kot novatorji, racionalizatorji in pomembnejši izumitelji. Pa tudi če se, njihova korist ni tako pomembna kot korist sistematično organiziranega dela skupin in kolektivov, ki delajo na tem področju. Zato bi bilo veliko bolje, da se lotite vprašanja, kako so podjetja, ki imajo trden namen stopiti na pot moderne proizvodnje, vključiti se vsestransko v mednarodno delitev dela, se pravi, da so konkurenčni, sposobni

glede kvalitete asortimenta in cene, za svojo moderno proizvodnjo organizirali lastne razvojne oddelke. Jasno je, da vsa podjetja ne morejo imeti lastnih razvojnih oddelkov, vsa pa se prav lahko naslonijo na delo institutov in znanstvenih zavodov, ki jim pomagajo pri urejevanju perečih problemov proizvodnje. Razpolagam s podatki, da smo v Sloveniji na tem področju sicer storili že veliko in tudi uspeli, samo vprašajte na primer v podjetju »Elan« v Radovljici, pa pogledajte uspehe »Tovarne hladilnikov« v Skofji Loki, ki so rezultat sistematičnega dela strokovnjakov v razvojnem oddelku in hkrati trdne povezanosti s prakso, to je z delavci ob strojih. Veste, to misel je treba zlasti poudariti, da se razvojni oddelki trdneje povežejo z delavci, ki ideje strokovnjakov na strožnicah in strojih praktično uresničujejo.«

Misli inž. Turnška bi radi posredovali drugim podjetjem v občini, saj je znano, da imajo samo tri bežigradska podjetja lastne razvojne

»TEAM« iz TUBE. — Skupina izumiteljev, ki je prihranila podjetju 32 milijonov lir.

oddelke, pri drugih pa o kakšnem sistematičnem delu za tehnični razvoj podjetja, pa za boljše in cenejšo proizvodnjo, ne moremo govoriti.

Prav to pa je jedro problema v sedanjem času.

In če v jabolko nismo ugriznili danes, bomo morali jutri.

JAK

Delovni kolektiv

ELEKTROTEHNE

VAM ŽELI ZADOVOLJNO LETO

1966

Avtobusne proge Bežigrad - Moste ne bo

Na zboru volivcev na terenu Stadion so predlagali, naj bi podjetje Ljubljana transport preusmerilo progo Stožice—Litostroja: avtobus naj bi vozil mimo kolodvora in kliničnih bolnic v Moste, saj vse proge mestnega prometa vodijo iz Bežigrada le v dve smeri: na Vič in v Šiško.

Direktor mestnega prometa podjetja Ljubljana transport nam je pojasnil, da tega ne morejo storiti. Upravičeno je, da pod trolejbusnimi vodi vozijo trolejbusi, za progo Bežigrad—Moste bi morali uporabiti avtobuse. Sicer tudi za

Bežigrad vozijo avtobusi, toda le takrat, kadar nimajo dovolj trolejbusov. Razpravljali pa so o tem, da bi vozili trolejbusi iz Črnuče na Vič namesto v Vižmarje, vendar mora s tem soglašati tudi Mestni svet.

Glede krožne proge Šiška—Bežigrad, ki naj bi tekla po Parmovi in Podmilščakovi cesti ter skozi naselja Savlje in Kleče, pa so nam pri Ljubljana transportu pojasnili, da ta proga ne bi bila rentabilna, izgubo pa bi morala pokriti občina. Zraven tega še menijo, da tudi ceste

niso urejene tako, da bi lahko uvedli progo mestnega prometa.

Zbori volivcev o urbanizmu

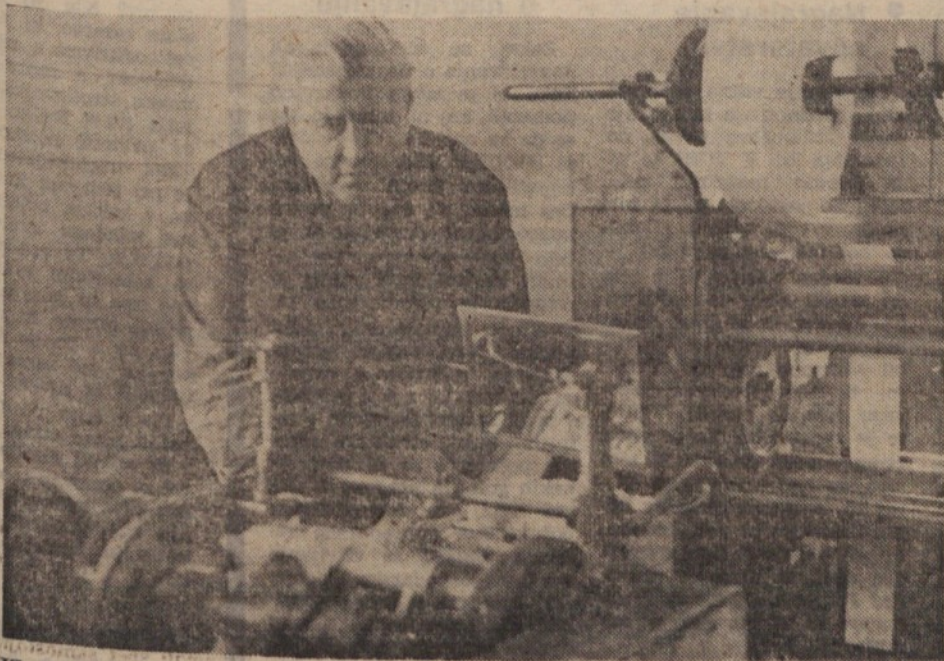
Zborov volivcev, kjer so obravnavali generalni plan urbanističnega razvoja Ljubljane, se je udeležilo naslednje število volivcev:

Krajevna skupnost: »Boris Kidrič«	150
Krajevna skupnost: Bežigrad	97
Krajevna skupnost: Črnuče	105
Krajevna skupnost: Stožice	163
Krajevna skupnost: Stadion	140
V Savskem naselju niso imeli zbora volivcev.	

»ZBOR OBČANOV«

Uredništvo

Ljubljana, Parmova 33, soba 23
telefon: 310-567

IZ STAREGA — NOVO — Andrej Zagar je izdelal stroj, s katerim so v tovarni »Kuverta« prihranili 12 milijonov deviznih dinarjev.

JAVNA TRIBUNA: Generalni urbanistični načrt

Uredništvo našega časopisa je – pred razpravo v občinski skupščini – pripravilo javno tribuno o generalnem urbanističnem načrtu Ljubljane. Tribuno je vodil predsednik sveta za urbanizem občinske skupščine inž. Miloš Kraigher. Strokovnjaki Ljubljanskega urbanističnega zavoda (inž. arh. Janez Berdajs, inž. Franc Debeljak in dipl. geogr. Dušan Fatur) so odgovorili na vprašanja, ki so jih bili občani zastavili na zborih volivcev, ko so obravnavali generalni plan urbanističnega razvoja Ljubljane. Posredujemo nekoliko skrajšane odgovore na ta vprašanja.

Po podrobnih študijah in po vseh razpravah so izbrali dokončen potek avtomobilskih cest skozi Ljubljano. Avtomobilske ceste bodo tekle takole:

- iz Dolenjske od Smarja preko Golovca do Studenca, kjer bo razcep proti Štajerski. Od Studenca bo šla cesta južno in severno od železnice do Parmove ceste, kjer bo razcep proti Primorski. Od tu bo šla cesta ob gorenjski progi do Sentvida, od koder sta dve možnosti za traso proti Gorenjski: mimo Smartnega proti Brniku ali naprej ob železnici proti Medvodam.

- Od razcepišča pri Studencu bo šla cesta na Starjersko čez Savo mimo Sentjakoba in Domžal, od razcepišča na Parmovi cesti pa na Primorsko ob tržaški železnici.

Potemtakem odpade rezervat za avtomobilsko cesto ob kamniški progi ter rezervat za križišče pod Klečami, ostane pa rezervat za krožno cesto okrog mesta. Le-ta pa ne bi bila avtomobilska cesta, temveč bo imela križišča v nivoju, opremljena z semafori.

Avtomobilске ceste bodo križale druge prometne poti le s podvozi in nadvozi. Skozi mesto bodo imele šest vozišč. Predvideni so naslednji odcepi oziroma priključki na mestni cestni sistem:

- v središču mesta na Drenikovi, Tobačni in Smartinski cesti s pomožnima priključkoma na prometno glavo (pri kolodvoru) in na Šubičevu ulico, na krožno cesto pri vseh križanjih avtomobilskih cest s to cesto, to je pri Dolgem mostu na Viču, nad Litostrojem in v Mostah ter dodatni priključki v Sentvidu, na industrijsko

sko cesto v Mostah ter na Litjsko cesto pri Zadvoru.

Na severu je ostal še rezervat za mestno cesto Sentjakob-Ježica-Savije-Vizmarje.

Titova cesta na Ježici in most čez Savo

Črnuški most so rekonstruirali pred šestimi leti. Takrat so predvideli, da bo zdržal še deset let. Teda je treba prav kmalu zgraditi novega. Ker bi bila mimo tega tudi predraga in neustrezna rekonstrukcija ceste skozi Črnuče, generalni urbanistični načrt predvideva nov most čez Savo in cesto, ki se bo izognila naselju Črnučam.

Titovo cesto od Ruskega carja navzdol bodo razširili le do novega križišča pod klancem. Od tam je predvidena nova cesta čez Savo in pod tovarnami na Črnučah, na koncu naselja pa se priključi na obstoječo cesto proti Domžalam.

Titova cesta od tega novega križišča čez progo, stari savski most in skozi Črnuče, bo ostala lokalna cesta.

Ljubljanski vodovod

Sedanja črpališča na Ljubljanskem polju najbrž ne bodo zadostovala za preskrbo Ljubljane čez 30 let (za gospodinjstva in za industrijo). Nove vodne vire naj bi iskali na Sorškem polju, kjer so poskusna vrtanja dala zadovoljive rezultate, v pošteev pa pride tudi filtriranje vode iz Save. Na Sorškem polju so izviri v globi-

ni 40 metrov (na Ljubljanskem polju le 15 metrov) in je zato manj možnosti, da bi se voda onesnažila. Če bi črpali pitno vodo za Ljubljano na Sorškem polju, bi vodo z Ljubljanskega polja uporabljali za industrijo, se pravi da bodo črpališča ostala.

Rezervat vodovoda obsega precejšnje površine med Sentvidom, Ježico in Savljami, pri Hrastju, ob Gradaščici in na Črnučah. Na vseh zemljiščih so potrebni posebni varnostni ukrepi, če bodo hoteli, da bo imela Ljubljana tudi v prihodnje zdravo pitno vodo, o kateri sodijo, da je med najboljšimi v srednji Evropi.

Čez severni rob vodovodnega rezervata pri Klečah teče le nova gorenjska avtomobilska cesta, sicer pa so to v celoti zelene površine. Na širokem pasu ob avtomobilski cesti bo treba zgraditi kanalizacijo, da ne bi prišlo do onesnaženja izvirov. Znan je primer, ko se je na avtomobilski cesti, ki je vodila čez vodovodni rezervat, zgodila nesreča: kamion – bencinska cisterna se je zaletel, bencin je pronikal v zemljo in voda dolgo časa ni bila uporabna.

Kanalizacijo bo treba zgraditi tudi ob letališču na Brniku, kjer gredo tam spodaj tokovi talne vode proti Sorškemu polju. Zaradi zaščite tokov tudi ne bo moč kopati peska na ježi pri Klečah in Savljah.

Povezava Šiške in Bežigrada

Generalni načrt predvideva naslednje cestne zveze med Titovo in Celovško cesto:

- obvozna cesta Stožice – Litostroj (del krožne ceste okrog Ljubljane),
 - Posavskega ulica – Aleševčeva ulica,
 - Samova ulica – Drenikova ulica,
 - Ulica Bežigrad – Frankopanska ulica.
- Povsod bi zgradili podvoze oziroma nadvoze nad železnico.

Gradnje na Ljubljanskem barju

Nosilnost tal na Ljubljanskem barju ekonomsko opravičuje le individualno gradnjo. Ljubljana se ne bo širila na jug, temveč bodo gradbeni okoliši segali le do južne obvozne ceste.

Povsem nesporno je, da je barje mogoče osušiti, niso pa še izdelali dokončnih analiz, kakšna bi bila ekonomska korist od tega, se pravi, če bi bile drage investicije upravičene.

Občinsko središče

Občinsko središče Bežigrad bo ob Titovi cesti od Posavskega do Glavarjeve ulice. Občinska skupščina je že lani razpisala natečaj za urbanistično arhitektonsko ureditev tega predela. (Seveda bodo nove stavbe gradili najprej na prostih površinah).

Preskrba mesta z energijo

Generalni plan začrtuje vrsto rezervatov za daljnovo- de visoke napetosti, plinovode in naftovode. Daljnovodi

Nadalj. na 10. str.

NIC VEČ »ŽELEZNISKE BARIERE«

Generalni urbanistični načrt začrtuje vrsto novih cestnih zvez med Bežigradom in Šiško. Železniška proga ne bo več ločevala dveh mestnih predelov, saj bodo povsod zgradili podvoze ali nadvoze.

O javni tribuni menijo:

INŽ. CIRIL SLUGA

Tribuna mi je bila zelo všeč. Urbanisti imajo za vsako vprašanje pripravljen odgovor. Čeprav je zadeva dobro preštudirana, pa bi pripombe vseeno morali upoštevati. V gradivu za generalni urbanistični načrt ni finančnih podatkov (na primer za različne variante avtomobilskih cest). Strokovnjaki te podatke verjetno imajo, toda nismo jih dobili na vpogled.

VINKO ČIBASEK, KMET:

S pojasnili sem zadovoljen, generalni plan se mi zdi v redu. Ogledal sem si tudi načrte na občini. Po dolgih razpravah je rešeno vprašanje avtomobilskih cest. Varianta, ki so jo izbrali, je primerna.

BOJAN PARADIZ, METEOROLOG:

Mislím, da je razprava o generalnem urbanističnem načrtu primer, kako je treba reševati važna vprašanja. Prijetno presenečen sem, saj Ljubljanski urbanistični zavod pošilja na takšne razgovore res prave strokovnjake.

BOGO FATUR, PROFESOR

Razlaga in odgovori so bili zelo jasni. Sprejeta varianta za gradnjo avtomobilskih cest je precej čista rešitev; to je bil glavni problem, ki pa je zdaj rešen.

INŽ. JANKO KRAVOS

Tribuna je bila bolj konkretna kot zbori volivcev, ker so bila določena mnenja že izkristalizirana. Z načrtom sem v glavnem zadovoljen. Vidi se, da so res sodelovali strokovnjaki, ne pa da bi le sledili nekakšnim direktivam.

PAVEL LESNJAK, KOMERCIALIST:

Menim, da je bila na tribuni razprava zelo strokovna. Pravilno je, da smo plan tako široko obravnavali: ljudje so lahko povedali svoje mnenje. Odgovori na nekatera vprašanja so bili včasih načelni. Upoštevati je treba, da so starejši ljudje občutljivi in pojasniti jim je treba, da njihovih hiš ne bodo podrli že jutri.

...in tisti, ki so jo vodili:

INŽ. MILOŠ KRAIGHER, PREDSEDNIK SVETA ZA URBANIZEM OBČINSKE SKUPŠČINE:

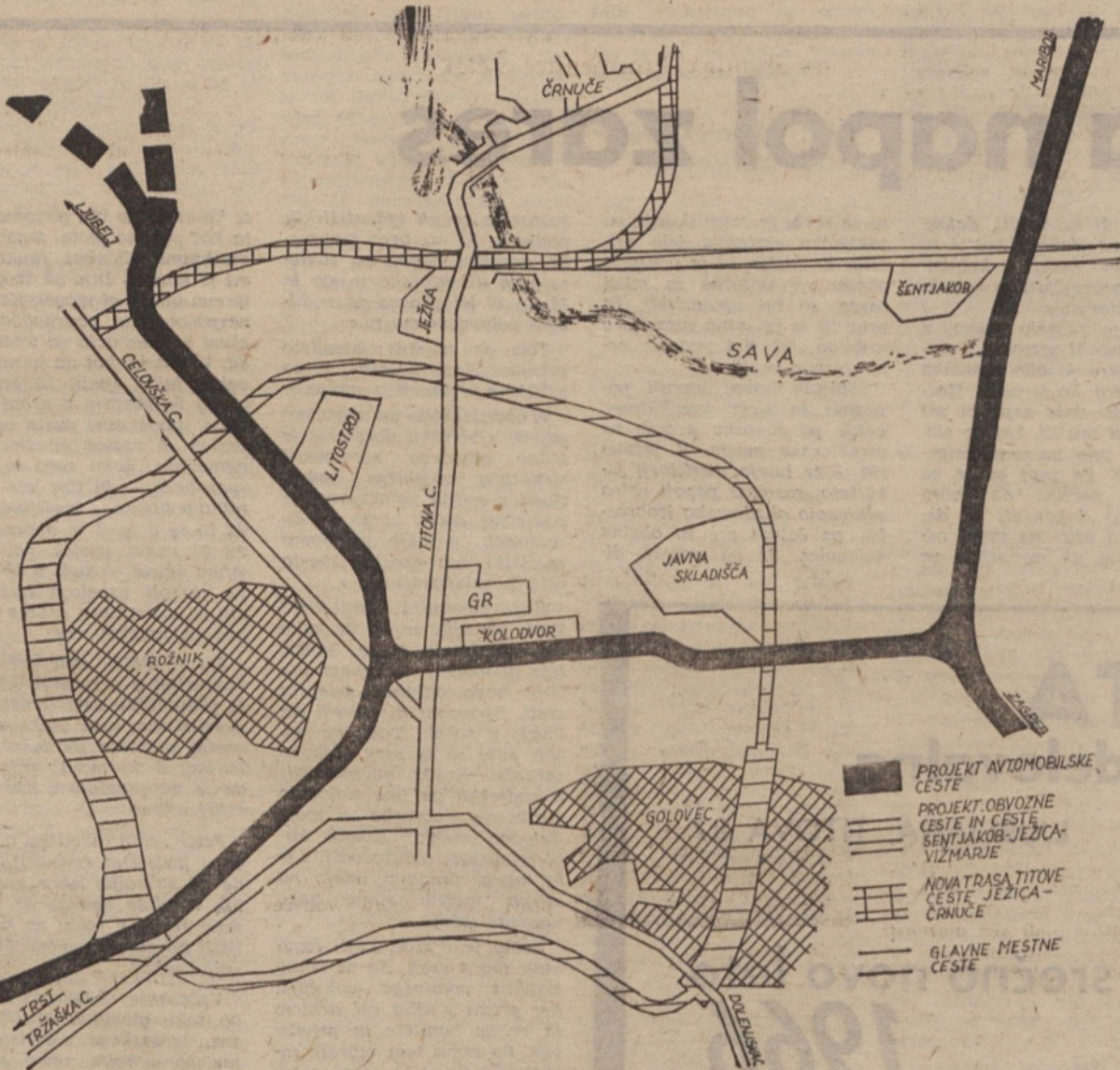
Največ smo razpravljali o bistvenih vprašanjih. Na zborih volivcev nismo toliko govorili, na primer, o čisti vodi, zraku, zelenih površinah itd. kar so še kako važna vprašanja. Seveda je bilo tudi na javni tribuni največ razprav o trasah avtomobilskih cest. Na zborih volivcev je bilo več vprašanj, ki zadevajo individualne interese; to pa v generalni urbanistični načrt ne sodi.

INŽ. ARH. JANEZ BERDAJS, LJUBLJANSKI URBANISTIČNI ZAVOD:

Tribuna je bila dobra, razprava kvalitetna, strokovna. Na zborih volivcev je bilo precej osebnih, če tako rečem, vrtičkarskih pripomb (ograde, garaže itd.).

DIPL. GEOGR. DUŠAN FATUR, LJUBLJANSKI URBANISTIČNI ZAVOD:

Tribuna je uspela. Videti je bilo, da so ljudje bolj seznanjeni z generalnim načrtom. Bil sem na 42 zborih volivcev in tam je bilo večkrat precej drobnjakarskih vprašanj. Skoda le, da na javni tribuni ni bilo več občinskih funkcionarjev.

- PROJEKT AVTOMOBILSKE CESTE
- PROJEKT OBVOZNE CESTE IN CESTE SENTJAKOB-JEŽICA-VIZMARJE
- NOVOTRASA TITOVE CESTE JEŽICA-ČRNUČE
- GLAVNE MESTNE CESTE

Ne problemi, ampak naloge

Iz referata predsednika občinskega odbora SZDL Boža Kovača

BEZIGRAD, novembra. Iz uvodnega referata predsednika občinskega odbora SZDL Boža Kovača na redni letni konferenci SZDL, ki je bila minuli mesec v Savskem naselju, povzemamo nekaj bistvenih misli o samoupravljanju v komuni in še nekaterih drugih vprašanjih v tej zvezi. Božo Kovač je med drugim dejal:

»In bolj kot si včasih mislimo, je samoupravljanje delo, so naloge. Tega ne upoštevamo zmeraj in dovolj. Kdaj pa kdaj ravnamo, kot da je dovolj, če ugotovimo, da je nekaj problem. Niti ga ne razčlenimo temeljito, ne poiščemo vseh vzrokov in posledic — ter ne ukrepamo! Samo ugotovimo, da je nekaj problem, nato pa ga kot takega vztrajno obravnavamo in vlečemo za sabo kot nujno zlo, ki se ga ne moremo znebiti. Tako se včasih znajdemo v pravi pravcati povodnji problemov. To pa potem vzbuja vtis, kot da je vse, kar je okoli nas, vse, s čimer se vztrajno ubadamo — problem. Ip to neresljiv problem. Manjka torej druga stopnja — reševanje problema. In: ali je problem sploh prava beseda? Vse kar moramo opraviti, kar je naša dolžnost, naj gre že za proizvodnjo, otroško varstvo, šolstvo, trgovino, za ukrepe ali samoupravne odločitve ob tem, to so pravice in obremenitve, dolžnosti. In če bomo probleme obravnavali kot naloge ter temu primerno ravnali, bomo opravili več.

Osebnostna in kolektivna odgovornost

Tako na javnih tribunah kot na drugih zborih, sejah, sestankih ter konferencah, veliko govorimo o osebni odgovornosti. Brez osebne odgovornosti prav gotovo ni kvalitetnega dela. Vendar te osebne odgovornosti ne smemo pojmovati samo kazensko ter jo tudi zgolj s te plat obravnavati. To je hudo enostransko! Saj imamo zakone in druge predpise, ki zelo natanko povedo, kaj je kaznivo dejanje. Prepričan sem, da mi boste pritrdili, če rečem, da sodišča zmeraj bolj in bolj dosledno obravnavajo vsa kazniva dejanja in krivice tudi kaznujejo. Toda to je samo ena plat. Se kako pomembna je tudi druga plat — moralno politična odgovornost. Te ne upoštevamo zmeraj dovolj. Deloma je to razumljivo, kajti v samoupravnem sistemu je odgovornost za delo in odločitve neprimerno bolj zapletena, zahtevna in razvejana tako kot pravica do odločitve. Veliko bolj kot v drugih družbenih sistemih. Zato včasih ni tako preprosto natančno opredeliti odgovornost vsakogar. Pri nas človek ne odgovarja le za delo na svojem delovnem mestu. Odgovarja še vse za nekaj več. Pri nas človek odloča o milijonih in milijardah, če govorimo o denarju. Odloča o družbenem standardu, odloča zlasti o proizvodnih načrtih in delitvi dohodka. Odgovornost za te odločitve pa je pogosto zelo meglena anonimna in splošna. Včasih ji lepo rečemo kolektivna odgovornost. S tem pa včasih tudi nekoliko popačimo resnično kolektivno odgovornost. Ta pa je še kako resnična in kruta zlasti takrat,

BOŽO KOVAČ

kadar mora, na primer, ves kolektiv nositi moralno in materialno odgovornost za slabe odločitve.

Samoupravljanje ni prazna beseda

Kaj radi se, na primer, izognemo spoštovanju samoupravnih aktov, zlasti tistih, ki zgolj priporočajo. Priporočila občinske skupščine — n. pr. — ne naletijo pri vseh naslovljenih na plodna tla. Spomnimo se samo na priporočilo zbora delovnih skupnosti naše občinske skupščine o zbiranju sredstev za financiranje izobraževanja. Odnos nekaterih kolektivov je bil do tega tak, kot da je izobraževanje stvar nekoga tretjega, po možnosti države. Če pa poskušamo valiti bremena na državo, to pomeni, da bo država morala tudi pobirati davke, sicer ne bo mogla vzdrževati šol in drugih institucij. To pa spet pomeni, da krepimo državno urejanje skupnih stvari ne pa samoupravno urejanje, za kar smo se odločili v našem družbenem sistemu. In pogosto se obračamo na nekoga tretjega, ki naj nam ureja zadeve.

Ponekod so ravnali, kot da jim ni do samoupravnega urejanja stvari. Imeli so denar za izobraževanje, porabili pa so ga tudi za izlete. Za izobraževanje porabijo zlasti malo sredstev tam, kjer imajo zaposleni najnižjo izobrazbo. Niso ga porabili niti za izobraževanje ljudi na delovnem mestu, kaj šele za financiranje srednjih šol. Res, več je kolektivov, ki razumejo pomen izobraževanja in temu primerno uporabljajo denar, ki je namenjen izobraževanju. Pri njih je tudi znanih 2,5 odstotka premalo. Pri onih drugih pa se le moramo vprašati, zakaj ni razumevanja za izobraževanje, zakaj ne pride na dnevni red delavskih svetov. In ponekod nimajo razumevanja ne za izobraževanje, ki omogoča boljše ravnanje s strojem, ne za izobraževanje, ki bo zaposlenim pomagalo, da bodo lahko boljši samoupravljavci.

V zvezi z delom občinske skupščine bi kazalo reči, da odbornikov ne bi smeli preveč obremenjevati z dolgimi dnevnimi redi. Omogočiti bi jim morali, da bi se lahko ukvarjali predvsem s razvojno poli-

tiko, z najbolj tehtnimi odločitvami. Obenem bi morali proučiti, kaj vse bi lahko še prevzeli nase sveti občinske skupščine. Ravnali naj bi seveda v skladu s politiko, ki jo začenja občinska skupščina.

Zbori volivcev naj odločajo

Tako odborniki kot njihovi volivci niso zmeraj zadovoljni z medsebojnimi stiki. Zavedajo se in čutijo, da je komunalne samouprave pogosto konec v občinski skupščini, širša osnova samoupravljanja, torej občani, pa z njo nimajo stikov, ne morejo dovolj vplivati na politiko občinske skupščine. Pri tem pa se ne bi prištel med pristaše tistih, ki pravijo, da morajo — na primer — zbori volivcev neposredno odločati o usodi vsakega tisočaka v občinskem proračunu. Pač pa moramo doseči, da bodo občani dosledneje lahko vplivali na to, kako se sestavlja — na primer — proračun, kaj ima prednost v njem, kaj pa naj bi bilo na repu dogodkov — ker pač ni mogoče vsem hkrati ustreči, če ni dovolj denarja. Tega pa menda ni nikoli dovolj.

Zbori volivcev seveda imajo to možnost in razprave so tudi pogosto zelo živahne in tehtne. Vendar naj bi bila odločitev zborov volivcev o proračunu, če že govorimo o konkretnem primeru, le zadnja odločitev.

Prav tako pomembne so priprave za posamezne odločitve. Teh pa ni mogoče opraviti v enem tednu niti ne zgolj na enem zboru volivcev. Zato bo morala Socialistična zveza več prispevati k temu, da bodo občani lahko tako rekoč vsak dan, zmeraj upravljali svojo komunono. Toda kako to doseči? Možnosti je več in zmeraj več jih bo, če bomo delali. Lepo so se — na primer — uveljavile javne tribune, zlasti če niso obravnavale kopice stvari, temveč so se omejile samo na eno ali dve temi. Na takšnih tribunah je potem dovolj časa za tehten pogovor, v katerem se izoblikujejo tudi tehtna stališča. Takšna stališča, ki tudi niso zgolj zahteve enega samega okoliša, najdemo potem tudi plodna tla. Te tribune bo Socialistična zveza v prihodnje bolj razvijala.

Kakšne so javne tribune?

Doslej so bile zlasti pomankljive priprave. Udeleženci tribun niso dobili poprejši dobro pripravljenega gradiva, v katerem bi bilo nakazanih tudi več možnosti, po kateri poti bi lahko prišli do najustrežnejših in tudi najcenejših rešitev. Zato so potem razprave večkrat tavale, stališča so bila ekstremna itd.

Socialistična zveza ima na skrbi tudi in predvsem, da so občani temeljito in nepri-

stransko obveščeni o vsem dogajanju v občini in tudi širši skupnosti in da potem na takšni osnovi oblikujejo svoja stališča. Da imajo zmeraj pred očmi ne le potrebe, temveč tudi možnosti. Da so dobro obveščeni o vsem delu samoupravnih organov. Da v razpravi oblikujejo svoja stališča, in to na podlagi osnovnih, splošno sprejetih smernic našega družbenega in gospodarskega razvoja. Zahtevna naloga! Vendar je Socialistična zveza že pokazala, da to nalogo zmore. Slabost je bila predvsem v tem, da se je Socialistična zveza pogosto ubadala z drobnimi rečmi, s komunalno ureditvijo in podobnim, kar ji je jemalo čas in energijo.

Zakaj so zbori volivcev slabi?

Večkrat ugotavljamo, da se občani zanimajo predvsem za komunalne zadeve, za ceste, javno razsvetljavo, morda še za trgovino. Šolo v najbližjem okolišu in otroško varstvo. Kjer to že imajo, pa da jih ne zanima nobena stvar več. In da je obisk na zborih volivcev zato slabši. Ali pa to v celoti drži? Deloma gotovo, vendar zanesljivo le deloma.

Zanesljivo smo doslej dognali le to, da je obisk na zborih volivcev in tudi na javnih tribunah slabši tam, kjer sta osebni in družbeni standard na sorazmerno zadovoljivi višini.

Poskušajmo najti še druge vzroke za slabo udeležbo. Ali vzrok ni morda tudi v tem, da občane le prepogosto postavljamo pred dejstvo? Vse premalo možnosti imajo, da bi na osnovi solidnih informacij s svojimi stališči vplivali na odločitve v širši skupnosti. Občinska

skupščina in upravni organi si sicer prizadevajo, da bi občani lahko povedali svoje mnenje pred pomembnejšimi odločitvami, vendar uspeh še ni vreden vloženega truda. To pa se pravi, da še vedno nismo našli primernih metod. Vsebinsko imamo, naloge so tu, iz vsega tega pa včasih nastane samo še en problem več, ker praktično ne znamo urediti, ali kot pravimo, organizirati možnosti, da bodo občani lahko neposredneje odločali.

Reelekcija

Reelekcija je v načelu zelo preprosta stvar. Delovno mesto direktorja in tista vodilna delovna mesta, ki jih določa statut delovne organizacije, je treba vsake štiri leta obvezno znova razpisati. Dosedanji direktor ali vodilni delavec je lahko znova izvoljen, lahko je izvoljen tudi desetkrat, vse do upokojitve. Če pa kolektiv oziroma njegov delavski svet ugotovi, da se je za razpisano delovno mesto ponudil primernejši kandidat, naj bi pač izvolil tega.

Načelo je preprosto. In vendar je okoli tega v nekaterih kolektivih že kup zmede in še kup nejasnosti. Ze danes vedo povedati, da so se odločili za dosedanjega direktorja. Razpis jih sploh ne zanima. Sploh niso še razpravljali o merilih in pogojih, ki jih mora izpolnjevati direktor v današnjih, neprijetno zahtevnejših razmerah. Sploh se še niso vprašali, ali ni morda več človek, ki bi lahko bil morda boljši direktor ali vodilni delavec.

Kaj naj ob vsem tem pove Socialistična zveza, ki je politična opora samoupravljanju? Med drugim gotovo tudi tole:

O ZBORIH VOLIVCEV:

VRNITI ZAUPANJE

Razprava predsednika občinske skupščine Jožeta Pogačnika na občinski konferenci SZDL

»Naša ustava je opredelila vlogo občanov pri soodločanju o najvažnejših problemih komun in naša naloga je, da to soodločanje čim bolj uveljavimo v našem političnem delu. O tem govori tudi naš občinski statut v svojem 4. poglavju, v katerem v desetih členih obravnava institucijo zborov volivcev.

Ustavo imamo, statut naše občine tudi, pa vendar zbo-

rodočje 24. volivne enote za Bežigradom je bilo pred vojno predmestje Ljubljane, kjer so živele zlasti delavske družine. O visoki politični zavesti prebivalcev tega predela naše občine najzgovorneje pričajo številke o visokem številu prvoborcev iz NOV. Tudi danes lahko prav tako govorimo o visoki politični zavesti prebivalcev naše 24. volivne enote — toda kljub temu v tej enoti ne moremo biti zadovoljni z udeležbo na zborih volivcev niti takrat, kadar zbori obravnavajo najvažnejše akte, to se pravi družbeni plan in proračun.

Leta 1962 je bilo v omenjeni volivni enoti 640 volivnih upravičencev, na zboru volivcev, ki je obravnaval družbeni plan in proračun, pa je bilo samo 48 udeležencev oz. samo 7,5 odstotka volivcev. Leto dni pozneje se je ob isti priložnosti, mislim ob razpravi o družbenem planu in proračunu, od 665 volivnih upravičencev udeležilo zbora volivcev le 53 občanov oz. le 8 odstotkov volivnih upravičencev.

Leta 1964 smo v 24. volivni enoti imeli 820 volivnih upravičencev, zbora volivcev pa se jih je udeležilo le 71 oz. le 8,6 odstotka občanov, ki imajo volilno pravico. Letos se je število volivnih upravičencev v tej enoti dvignilo na 1.100, odstotek udeležencev na zboru volivcev pa je ostal isti kot prejšnje leto, to se pravi 8,6 odstotka. Naj ob tej priložnosti citi-

Direktor ni poklic

Direktor je zahtevna samoupravna funkcija in ne poklic. Kolektiv mora izoblikovati merila, ki mu bodo pomagala pri odločitvi o novem direktorju. Pri tem pa ne gre upoštevati le dosedanjih rezultatov poslovanja, ki so bili pogosto tudi rezultat ne zmeraj primernih gospodarskih instrumentov, konjunktura itd. Upoštevati mora tudi svojo gospodarsko perspektivo v novih razmerah, vprašati se mora tudi, ali so vsi člani kolektiva primerno usposobljeni, ali imajo dovolj strokovnjakov. Prav tako mora upoštevati razvost samoupravnih odnosov v delovni organizaciji in prispevek direktorja ter vodilnih uslužbencev k temu. In prav v tem zadnjem je tudi tako imenovani moralno politični ali družbeni kriterij, ki ga nekateri razpisi zahtevajo od kandidatov. Moralno politični kriterij ne more biti le družbena aktivnost na terenu, članstvo v ZK. Ta kriterij naj predvsem pove, ali je direktorjev odnos — če že govorimo o direktorjih — do samoupravljanja resnično tvoren; ali direktor pomaga razvijati samoupravne odnose v kolektivu, koliko prispeva k temu.

Vse te razprave v kolektivih morajo najti svoj odraz tudi v določilih statuta. Ta določila so pogosto zelo pomankljiva, potem pa je seveda razumljivo, da se razprave o vprašanju: »Sedanji ali novi direktor?« osebne. Drugačne ne morejo biti, kjer nimajo meril, temveč samo živega človeka, z vsemi njegovimi dobrimi in slabimi lastnostmi, skrajša človeka, o katerem se morajo pogovarjati in do katerega imajo predvsem osebne odnose.

ram 92. člen statuta naše občine, ki pravi:

»Zbori volivcev sklepajo veljavno, če je navzočih na zboru vsaj 10 odstotkov volivcev, oz. najmanj 50 volivcev. Če pa ima volivna enota manj kot 100 volivcev, je zbor sklepčen, če je navzočih najmanj ena tretjina volivcev.«

Formalno smo na naših zborih volivcev tedaj sicer zadostili predpisom, to pa še vedno nič ne spremeni dejstva, da je bila udeležba na teh zborih pičla, vsekakor pa mnogo manjša kot bi želeli.

Kje so vzroki za to slabo udeležbo?

Najbrž je teh vzrokov več in o njih ne bi posebej ugal, saj so nam občani že večkrat povedali, kaj zmanjše njihovo zanimanje za zbor volivcev. Naj navedem nekaj takih pripomb občanov:

— Da sklepi s prejšnjih zborov niso bili uresničeni; — da so zbori volivcev precej formalni, slabo pripravljeni, dolgočasni, itd.

Seveda bi lahko navedel še precej pripomb občanov na račun naših zborov volivcev.

Zdi se mi, da nam občani najbolj zamerijo, če na zborih volivcev nekaj obljubimo, potem pa teh obljub ne držimo oz. zavlačujemo njihovo uresničitev. Res je sicer, da se na zborih volivcev večkrat pokažejo tudi želje

Nadalj. na 11. str.

JOŽETA POGAČNIK

ri naših volivcev še niso polno zaživel. To govorim iz izkušenj, saj sem že tri leta odbornik 24. volivne enote naše občine in sem se udeležil vseh zborov volivcev te enote v omenjenem času.

Vesne pa ne damo

Na malem gričku, koder je v popoldanskem mraku s svojimi svetlimi zidovi vzbujala pozornost skorajda nova hiša, se je sankal možak, približno tridesetih let. Ni se drčal sam, pred seboj je z močno roko držal dvoje otrok, ki sta uživala ob drsenju pločevinastega traku po z dežjem poškropljenem snegu. Čeprav je kraju, koder smo iz avtomobila opazovali ta dokaj idiličen prizor, ime Blato, blata tod ni bilo kaj dosti ali pa ga je vestno prekrival tu in tam že odtajani sneg.

»Kje pa stanujejo Omah-novi?«, smo vprašali in bili pripravljeni, da bo treba spacka pognati še za ta in oni ovinek, saj ima vaš Blato pri Grosupljem množico hiš.

Pa ni bilo treba. Odgovor je bil jaseh:

»Tukaja.

Vrata so se odprla na široko. Zdelo se mi je, kakor da bi nas Omahen, mož Rezka Omahen, ki smo jo pravzaprav želeli obiskati, pričakoval. Pa ni bilo tako. Le obiski so pogosti in vsi so namenjeni v glavnem le enemu družinskemu članu, ki spada v to veselo in, z lahkim srcem lahko zapišem, idilično družino.

Ni se bilo treba kaj dolgo predstavljati. Hitro smo bili skupaj. Prišli smo obiskat Vesno. Vesno, ki je sicer Bežigradčanka, a že od svojega šestega leta živi na Dolenjskem, pri stricu in teti, ki nista niti stric niti teta, marveč sta rejnika.

»Naše Vesne pa ni doma,« sta odgovorila kar v zboru. »V šoli je. Danes ima manj pouka in bo preje doma. Do šole ima kar pol ure. Vedno je takoj doma. Naša Vesna je pa res pridna...«

Kazalec se je počasi premikal. V glavi so se mi zvrtele podobe o Vesnini mladosti...

Oče in mati sta se ločila. Oče je odpotoval. Daleč. Zu-

naj Jugoslavije. Na tujem si je ustvaril novo družino. Na Vesno ni povsem pozabil, saj Vesnini stari materi redno, vsak mesec pošilja denar, s katerim stara mama potem Vesni kupuje najpotrebnejše. Kje je mati se ne ve. Nekajkrat je bila v bolnišnici za duševno bolne. Male Vesne ni obiskala že dolgo časa. In Vesna si niti ne želi, da bi jo od domačih kdorkoli obiskal razen stare mame. Pa še takrat se vedno boji, da jo stara mama ne bi odpeljala nazaj v Ljubljano. Vesna se boji Ljubljane. Boji se temnih noči, vpitja, pobruhanih postelj, krikov matere, vlačanja za lase, pretepanja... Morda se vsega tega ne zaveda več, a sosedje so bili natanko poučeni, kaj vse je morala prestati mala Vesna preden so se odločili, da mati s takšnimi moralnimi kvaliteta, kot jih ima Vesnina mati, ne more še nadalje vzgajati svojega otroka. In nekega dne so malo Vesno lepo oblekli, jo odpeljali v neke velike sobe, koder so bile le pisalne mize. Za roko jo je prišla teta. Ni jo grdo pogledala, ni jo grobo potegnila, ni vpila nad njo. Ne, vse nekaj drugega je bilo. Nekaj, za kar mala Vesna skoraj ni vedela. Nasmehnila se je mali punčki, jo pobožala in ji povedala, da je sedaj njihova in da ji bo lepše. Potem se je peljala in prespala je v

čisti in urejeni sobi. Leto dni je še veselo skakala naokrog, se igrala z malimi otroci. In prišla je na vrsto šola.

Vesna je dobila aktovko, v torbo so ji nadevali zvezkov in knjig. Zdaj je Vesna že v petem razredu osemletke. Do lani ni imela še nikoli v spričevalu trojke. Letos ji malo nagaja angleščina. En »veček« je že dobila. Toda Vesna je pridna in ubogljiva. Zanj šola ni problem...

Potihem so se odprla vrata. Vesna je vstopila v veliko in svetlo kuhinjo, prijazno pozdravila, odložila šolsko torbico in prve besede namenila malemu Franoku in sestrici, s katerimi v velikem prijateljstvu preživi dopoldneve, popoldneve in celo noči. Da celo noči. Kajti kadar mali Francek, ki ima tri leta, zasliši, da se kdo pogovarja o tem, da bi šla Vesna v Ljubljano, tedaj ga nihče ne more prepričati, da ne bi šel spat k Vesni. Tako jo varuje, da mu je ne bi kdo odpeljal.

Vesna nam je pokazala lepe zvezke, povedala to in ono o šoli in priznala, da v prostem času najraje sede za šivalni stroj in svojim punčkam sešije oblekice, kapice in vse ostalo. Za zimo je bilo res treba sešiti cel koš obleke, saj punčkam, ki niso žive, dedek Mrz nič ne

prinese. Vesni pa je že poslal 15 tisoč dinarjev.

In da ne bi ostalo samo pri pripovedovanju, je Vesna urno sedla za šivalni stroj, teta ji je ponudila krpo. En, dva tri in krpa je bila zarobljena. Teta je po poklicu šivilja in zato ji ni bilo težko male rejenke naučiti prvih šiviljskih veščin.

»Ali boš šivilja?«

»Ne vem še,« nam je odgovorila Vesna, njena varuha pa sta pripomnila:

»Poglavitno je, da dokonča osemletko. V angleščini ji res ne moremo pomagati; lahko ji le v računstvu. Ampak naša Vesna je pridna in bo šolo naredila. Ko pa bo stara petnajst let se bo sama odločila. Ali bo šla naprej v šole ali v uk. Tako jo imamo radi, da je ne bi dali več stran. K nam spada. Ali ni »fletna« ta naša družinica. Ni nas ne preveč in ne premalo. Zdaj je še malo stiske, ko pa se bo zgornja družina izselila, bomo imeli več prostora. Vesne pa res ne damo, pa čeprav ne bi dobili za to nič več denarja. Res ne. Vesna je in bo naša.«

J. VETROVEC

Vesna ne mara nazaj v Ljubljano.

Bo prihodnje leto otroško leto?

Nadalj. s 3. str.

kaj časa odstopila 2 prostora predšolskim otrokom (40 mest) in jih še naprej oskrbovala s toplimi obroki. Končna rešitev pa je seveda samo gradnja nove ustanove z maksimalno kapaciteto.

In na koncu še mnenje Ančke Cerin, predsednice sveta za splošno varstvo in varstvo družine bežigradske občinske skupščine:

»Svet je izdelal in sprejel plan investicij za vzgojno-varstvene ustanove v naši občini. Pri sestavljanju plana je upošteval najnujnejše potrebe posameznih krajevnih skupnosti. Dejstvo, da se plan iz leta 1965 ni realiziral in da nismo pridobili niti enega samega mesta v ustanovah za predšolske otroke, še toliko bolj nalaga obveznost svetu in občinski skupščini, da to vprašanje ne bo zapostavljeno. Izdelali smo podrobno analizo potreb otroškega varstva v občini, ki sta jo svet in skupščina že obravnavala. Analiza kaže, da bi morali zagotoviti varstvo za okoli 1300 predšolskih in šolskih otrok. Najhuje je v novih soseskah in tam, kjer se gradimo nova stanovanja in obenem seveda ne urejamo varstva. Smo edina občina v Ljubljani, ki nima niti ene sobe za var-

stvo dojenčkov, tako da morajo matere ob petih zjutraj voziti otroke v Šiško ali Center, seveda če jih tam sploh sprejmejo.

Prihodnje leto naj bi se posvetili vzgojno-varstvenim ustanovam. Čas bi že bil, vsekakor.«

M. BAUER

URBANIZEM

Nadalj. z 8. str.

bodo segali le do roba mesta, naprej pa bodo gradili s kabli. Razdelilna transformatorska postaja v Klečah, ki služi danes domala vsej zahodni Sloveniji, bo v prihodnje osrednja transformatorska postaja Ljubljane, novo pa bi gradili pri Trzinu.

Generalni plan upošteva tudi najnovejšo načrte za preskrbo Slovenije z energijo. Gre za plinovod iz energo-kemičnega kombinata Velenje ter za načrte, da bi zgradili plinovod Koper - Praga (za plin iz Alžira). Generalni plan določa rezerve za plinovode ter rezerve za nove toplotne. Druga ljubljanska toplotna (vsekakor na plin kot pogonskim gorivom), bo pri plinarni zraven Litostroja, tretja toplotna pa bo na Viču.

Železniška in avtobusna postaja

Na prostoru železniške postaje bo imela Ljubljana

centralno vozišče vseh prometnih zvrsti, ki ga imenujejo prometno glavo. Mimo železniške postaje bo tudi avtobusna postaja, postajališča mestnega prometa, prostor za takšne, poslovalnice letalskih družb z izhodiščno postajo avtobusov za letališče itd.

Pokopališče na Žalah

Centralno ljubljansko pokopališče Žale bo ostalo tam, kjer je zdaj, ker ni bilo moč najti druge lokacije. Pokopališče bodo razširili proti Tomačevem, delno tudi na zahod čez Tomačevsko cesto.

Industrija ob kamniški progi

Ob kamniški progi in na sploh za Bežigradom ne bodo gradili industrije, ki bi povzročala mnogo hrupa ali onesnaževala ozračje.

»TO JE NASA DEKLICA«, pravi Rezka Omahen iz Blata pri Grosupljem.

Uspela akcija Rdečega križa na Ježici

Terenska organizacija Rdečega križa na Ježici je v mesecu novembru organizirala zbiranje pomoči za poplavljenice v Prekmurju. Akcija je trajala 14 dni. Vrednost vseh prispevkov občanov znaša 733.000 dinarjev. Zbirali so hrano, obleko, obutev, stanovanjsko opremo in denarne prispevke.

Največ so zbrali obleke in obutev in sicer v vrednosti 545.000 dinarjev, stanovanjske opreme v vrednosti 24.000 dinarjev, šolskih potrebščin za 36.000 dinarjev, živil za 16.000 dinarjev in raznih drugih stvari v vrednosti 18.000 dinarjev.

L. M.

Čedalje večje število bralcev

Razgovor z upravnico bežigradske knjižnice Alenko Grafenauer-Zupanovo

V sredo bežigradska ljudska knjižnica ne dela. To pa ne velja za osebe. Kljub zaprtim vratom gori luč pozno v noč.

— Se nekaj časa, pa bomo naposled uredili knjižnico po decimalni klasifikaciji, je dejala Alenka Grafenauer-Zupanova.

Sicer se bežigradska knjižnica ponosa z ureditvijo, ki je med ljubljanskimi knjižnicami najmodernejša. Odkar so se lanske jeseni preselili v nove prostore, si je petčlan-

ski kolektiv na vse kriplje prizadeval, da bi svoje nove prostore kar najsodobneje opremil.

— Zamenjali smo stare police in jih nadomestili z novimi, je dejala upravnica Grafenauerjeva, razen tega pa smo v novih prostorih uvedli tudi samopostrežni način izbiranja knjig in tako smo pritegnili vse več in več bralcev. Razen tega smo uredili knjižnico tudi po načelu decimalne klasifikacije, tako da bralec takoj najde področje, ki ga zanima. In res,

skupaj so knjige o popotovanjih, knjige o morju, knjige o Afriki spet skupaj, knjige o II. svetovni vojni skupaj itd. Prav sedaj urejemo zadnje knjige po decimalni klasifikaciji, potlej si bomo lahko oddahnili, saj smo opravili pomembno delo.

Ne bi ravno dejal, da se bodo oddahnili, ker prav takšna razdelitev knjig vse bolj in bolj privlači bralce v bežigradske knjižnice. Vsako leto se poveča število stalnih obiskovalcev za približno 700 članov. Tako je letos vpisa-

nih že 7.000 bralcev, ki kar požirajo 15.000 knjig, kolikor jih ima knjižnica na voljo.

Razen ureditve pa v bežigradske knjižnice tudi skrbijo za čim večji izbor in tako bodo samo v letošnjem letu nakupili za 1.800.000 dinarjev novih knjig.

— Moramo biti na tekočem! Sicer tisoč novih knjig, kolikor jih bomo na ta način pridobili, ni ne vem kako mnogo, toda upamo, da bodo naši stalni bralci zadovoljni, še več, upamo, da bomo še naprej večali krog obiskovalcev ljudske knjižnice za Bežigradom.

Ko sem povprašal po teža-

vah, je tovarišica Grafenauerjeva dejala, da imajo največ težav s knjigovoznicami, ki jim razcefrane knjige tudi po celo leto ne popravijo, in morajo zato sami obnavljati dotrajane knjige.

— Sicer pa nam bi šolske knjižnice, knjižnice podjetij in manjše ljudske knjižnice po dveh letih odkar smo jih prosili, že lahko poslale register svojih knjig, saj smo navsezadnje občinska matična knjižnica, se je ob slovesu nasmehnila Alenka Grafenauerjeva, ki z veliko prizadevnostjo skrbi za svojo majhno ustanovo.

B. S.

Z doma, vendar doma

V rejniških družinah je 38 mladih Bežigradjanov

Bežigradski zavod za socialno delo je oddal raznim družinam v Ljubljani in njeni bližnji in daljni okolici v rejo 38 otrok. Od teh sta dva že pri kruhu, za 36 otrok pa skrbijo rejniki. Med rejenci je več dečkov kot deklic. Rejniki skrbijo trenutno za 15 deklic in 21 dečkov. Med temi otroci je 18 dojenčkov oziroma otrok, ki še niso šoloobvezni, 14 je starih od sedem do petnajst let, dva pa sta starejša.

Za večino otrok oziroma njihove starše velja, da imajo neurejene družinske razmere. To so bodisi razvezane družine ali pa so otroci mater sameh, ki same niso zmožne preživljati se in skrbeti hkrati za otroka. V največ primerih nimajo za to osnovnih pogojev, to se pravi stanovanja. Za več kot polovico otrok, ki so v reji, je že sedaj jasno, da bodo v reji ostali še dolgo vrsto let. Po vsej verjetnosti vse dotlej, dokler ne bodo sami začeli skrbeti zase. Le malokdaj se namreč v razmajanih družinah kasneje odnosi toliko uredijo, da lahko otroci iz reje pridejo nazaj domov, v pravi dom. In ker tak dom navadno ni niti pol tako tople kot rejniški, tudi nima pomena jemati otroka ljudem, ki jih je že navajen in jim zaupa in ga dajati nazaj v negotovost.

Od osemindeset otrok je kar 27 nezakonskih, tem po vsej verjetnosti ni usojeno, da bi kdaj živeli v svoji družini.

Zavod za socialno delo si prizadeva, da bi čimveč rejniških družin dobil na samem mestnem področju Ljubljane, vendar tu družine ne kažejo kakšnega večjega zanimanja za rejo otrok. Največ družin, ki so pripravljene sprejeti otroka, je v krajih okrog Lukovice. V industrijskih krajih, kot so Domžale, Pirnice in nekaterih drugih, pa ni zanimanja, ker so tudi ženske večinoma zaposlene. Prav v teh krajih pa bi otroci v reji najbolje uspeli zaradi dokajšnje izobrazbe, boljših življenjskih pogojev, ki jih pač lahko nudi le industrijski kraj.

Podatki iz preteklega leta kažejo, da otroci, ki so v reji, v šoli ne uspevajo enako dobro kot ostali otroci. Od 22 otrok, ki so v letu 1964 obiskovali osnovno šolo, je eden izdelal razred z odliko, pet je bilo prav dobrih, osem je končalo razred z dobrim uspehom, štirje z zadostnim in štirje z nezadostnim uspehom. Od tega je sedemnajst otrok obiskovalo razred prvič, pet pa jih je ponavljalo. Nekateri rejenci dovršijo obvezno šolanje že v šestem ali sedmem razredu, tu pa omagajo, navadno pa so že tudi prestari, da bi šolanje nadaljevali, saj vmes nekajkrat ponavljajo.

Športne ambulante ne bodo zaprli

Svet za zdravstvo občinske skupščine je na zadnji seji razpravljalo tudi o športni ambulanti v zdravstvenem domu za Bežigradom, ki naj bi na predlog komunalne skupnosti socialnega zavarovanja prenehala delati. Svet za zdravstvo je menil, da ni primerno ukinjati kakršnekoli preventivne dejavnosti, zato bo ambulanta delala tudi prihodnje leto. Priporočili pa so zdravstvenemu centru, naj skupaj s športnimi zdravniki pripravi strokovne kriterije (normative) za delo športnih ambulant ter minimalne strokovne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zdravstveni delavci v teh ambulantah.

DECEMBER

Rejenci imajo navadno največ težav s tujim jezikom. Tu jim rejniki lahko tudi najmanj pomagajo. Jezikom sledi glede težavnosti in slabih ocen matematika, pa še spoznavanje družbe in prirode itd.

Da rejniki kaj prida otrokom ne morejo pomagati kažejo tudi podatki o njihovi izobrazbi. Šestnajst rejnikov in kar dvaintrideset rejnic nima dokončane osemletke, obvezno šolanje je dokončalo sedem rejnikov in osem rejnic, obrtno ali slično šolo

pa ima devet rejnikov in ena rejnica.

Mladim rejencem navadno še največ pomagajo pri učenju odrasli ali na pol odrasli otroci rejnikov, ki že hodijo v službo. Ti jim posredujejo tudi svoje življenjske izkušnje, često močno vplivajo na razvoj in usmeritev otrok, ki so v reji.

Podatki o zdravju rejencev kažejo, da je večina normalno razvita, vendar pa se v povprečju pri vsakem sedmem rejencu opažajo odstopanja v duševnem razvoju.

Vrniti zaupanje

Nadaljevanje z 9. str.

in zahteve, za katere je občinski proračun, po domače povedano, prekratek, toda v takem primeru je po mojem mnenju, da to takoj povečamo, kot pa da dajemo trile obljube, ki se jih potem ne moremo držati. Takih napak ni bilo malo, zdaj jih sicer več ne delamo, vendar pa izgubljeno zaupanje le počasi pridobivamo nazaj. Sam pri sebi sem večkrat mislil, da zanimanje za zbere volivcev morda upada v sorazmerju z izpolnjevanjem perečih nalog, ki jih občani postavljajo v ospredje — na primer asfaltiranje cest in podobno. Mislim sem tudi, da potem, ko te najbolj nujne stvari uredimo in ko so pred občani stvari, za katere dvomijo, da bi jih občina lahko kaj kmalu uredila, da potem njihovo zanimanje za zbere volivcev naglo pada. Toda, ko sem primerjal podatke o udeležbi na zborih volivcev sem moral ugotoviti, da je bila ta udeležba enako nezadovoljiva kot je danes po ureditvi nekaterih najnujnejših problemov, prav tako nezadovoljiva, kot je bila v času, ko so bili občani še

kako zainteresirani za asfaltiranje ulic, ureditev pločnikov itd.

Moram se torej vrniti nazaj na tiste vzroke, oz. pripombe občanov na zbere volivcev, ki sem jih že navedel. Dokler bodo zbori volivcev formalni, nezanimivi, dokler bodo ljudje mislili, da o stvarih odločamo že vnaprej, še predno se zbor volivcev sestane, in predvsem, dokler bo pri ljudeh še vedno živ sum, da jim bomo na zborih samo obljubljali, potem pa na te obljube pozabili — vse dotlej najbrž ne moremo pričakovati, da bomo na zborih volivcev videli toliko občanov, kot si želimo.

In zaključek? Zaključek je po mojem enostaven: Bodimo odkriti, jasni, realni in dosledni, pa se bo povrnilo zaupanje občanov, z njim pa se bo verjetno povečalo tudi zanimanje za zbere volivcev.

Katja Vadnalova, nova predsednica občinskega komiteja Zveze mladine

Na zadnji redni konferenci Zveze mladine za Bežigradom so za predsednico občinskega komiteja izvolili Katjo Vadnalovo, 20-letno študentko agronomije.

Katja Vadnalova je že več let član občinskega komiteja ZMS. Posvetila se je predvsem delu mladine na šolah. Bila je v delovnih brigadah na avtomobilski cesti v Makledoniji, Srbiji in Črni gori, v Skopju ter v mednarodni brigadi v Nemški demokratični republiki. Lanj je bila komandant XXI. mladinske delovne brigade Ane Zihler, ki je bila za uspešno delo odlikovana z ordenom dela z zlatim vencem predsednika republike.

Razprava o kulturi

Na skupščini občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij bežigradske občine, ki bo v začetku februarja, ne bodo obravnavali le dela društva temveč bodo razpravljali o problemih kulture v občini.

Društva bodo imela občne zbere v prvi polovici januarja.

Filmski večer v Savljah

Kulturno prosvetno društvo v Savljah je ob pomoči filmskega kluba »Svoboda« Bežigrad pripravilo filmski večer, kjer so bežigradski amaterji pokazali vrsto svojih filmov. Na sporedu so bili filmi o štehanju in vinski trgatvi v Savljah, film o karnevalu v Litiji ter najbolj uspela dosežka bežigradskih filmarjev: »Uroš, ne takoj« in »Kdo je kriv?«

KOŠARKARJI »STADIONA« NAPOSLED V REPUBLIKI LIGI — Posnetek s kvalifikacijskega tekmovanja v Novem mestu; stojijo z leve proti desni: Aleksander Osipovič, Andrej Kobilica, Grega Hočevar, Dušan Vitorovič, trener Boris Buh, Tone Sedlar in Andrej Korošec. V prvi vrsti: Arne Kozina, Ostoj Kristan, Jože Možgan in Slavko Pezdirec.

KOŠARKA

Zahtevna naloga

Govori trener košarkarskega kluba »Stadion« Boris Buh

Članski ekipi košarkarjev »Stadiona« se je uspelo uvrstiti v II. zahodno slovensko košarkarsko ligo. Za ta uspeh so zaslužni prav vsi igralci, prav gotovo pa tudi njihov trener Boris Buh. Zanimalo nas je, kako opravlja trenersko delo in zato smo ga zaprosili za kratek razgovor:

Kako ste se odločili za treniranje članov KK »Stadiona«?

— Večino igralcev sem poznal že pri bivšem KK »Bežigrad«, ki pa je razpadel. Ko so ustanovili sedanji klub, sem jim sklenil pomagati, saj sem videl, da je to perspektivna ekipa. Nisem se zmotil, tako je letošnji uspeh zame in prav gotovo tudi za vse igralce, najboljša nagrada.

Kaj mislite o ekipi, ki jo trenirate?

— Ekipa je sestavljena iz igralcev precej izenačenih kvalit, toda njihova največja vrednost je prizadevnost in kolektivnost in prav gotovo so ravno zato uspeli. Upam, da prihodnjo sezono

ne bodo popustili, nasprotno da bodo z še večjim prizadevanjem uspešno tekmovali v ligi.

Ali skrbite pri vaši ekipi za vzgojo mlajših igralcev in kakšne so možnosti, da se leti izkažejo?

— V minuli sezoni smo premalo skrbeli za naraščaj. Krivda je v tem, da smo večinoma skrbeli le za člansko ekipo, ker je imela realne možnosti za uspeh. Tako o kakšnem uveljavljanju mlajših igralcev v članski ekipi ne moremo govoriti. Prav gotovo pa moramo že zdaj popraviti to napako, da bomo imeli »zaledje«, kajti le tako nam je zagotovljeno nemoteno nadaljnje delo.

Kako se pripravljate na prihodnjo tekmovalno sezono v novem okolju?

— Program treningov imamo pripravljen tako, da trenutno povečujemo samo fizično moč. Tehniko in taktiko pa bomo začeli kmalu vaditi. Zelen bi, da se igralci zavedajo, da je tekmovalje v novem okolju zahtevnejše in upam, da mi bodo še nadalje pomagali.

Kakšni so vaši problemi in želje?

— V prvi vrsti bi potrebovali nekaj žog, saj se z eno samo ne da uspešno trenirati. Vendar žog ni mogoče nikjer nabaviti. Razen tega pa bo zahtevala nova liga veliko moralno odgovornost, zato bi želel, da nas na odgovornem mestu razumejo in nam z finančnimi sredstvi omogočijo nemoteno tekmovalje. Na koncu bi želel, da se ekipa čim bolj uvrsti.

JANKO PLEVNİK

Vrsta mladih igralck

Jeseni so pri Partizanu na Ježici ustanovili še eno ekipi: pionirke-košarkarice. Tako so sedaj v društvu kar 3 ženske vrste: članice, mladinke in pionirke. Trenersko delo je prevzel Dare Rotar, ki je zastavil zelo resno. Povprečna starost igralck je 13 let, vse pa so iz osnovne šole »Danile Kumara« v Stožicah. Treningi so dvakrat tedensko, redno pa vadi po 20 deklet.

Na vprašanje zakaj se je društvo odločilo ustanoviti novo žensko ekipo, je trener pionirk Dare Rotar dejal:

Z žensko košarko smo pričeli pred štirimi leti. Iz nič smo ustvarili kvaliteto. Znano je namreč, da članice Ježice uspešno nastopajo v republiški ligi. Ekipa mladink je dokazala, da je na terenu precej mladih deklet, ki se rade ukvarjajo s športom. Toda le z načrtnim delom je mogoče ustvariti kvaliteto zaledje današnji ekipi članic, to pa le na ta način, da vedno znova vzgajamo mlade košarkarice. Prav zato ženska košarka na Ježici ne more stagnirati v svojem kvalitetnem razvoju, ampak le napredovati. Ob menjavi generacij bodo tako v vrsto članic lahko takoj vsokile nove moči, ki bodo uspešno zamenjale sedanje igralke.

BADMINTON

Turnir za jakostno lestvico

Pred kratkim je bil na Ježici VI. turnir v badmintonu za uvrstitev najboljših igralcev na jakostni lestvici Slovenije. Zanimivega tekmovalja se je udeležilo 45 igralcev in igralk iz treh klubov: Olimpije, Murske Sobote in Partizana Ježica. Vsa najvišja mesta v obeh konkurencah so spet pobrali igralci in igralke Olimpije. Prijetno pa sta presenetila Ficko iz Murske Sobote in domačin Prošek, ki sta se nepričakovano uvrstila v četrtfinale, kar je njun največji uspeh.

J. G.

Prijateljska košarkarska tekma članskih ekip:
Svoboda : Ježica
47:43 (23:19)

DOPISUJTE!

ANKETA:

Občani si želijo

v letu 66

SILVO CEBULJ, u-
službenec:

»Po mojem bi morali
nujno urediti otroško
varstvo. Naša občina
je stanovanjska, starši
so največkrat zaposleni
in otrok res ni kam
dati. Če se že ne da
graditi novih otroško
varstvenih ustanov, bi
bilo potrebno v pri-
hodnjem letu adapti-
rati nekatere stare
prostore in jih name-
niti otroškemu varstvu.
In seveda bi bilo treba
dokončno urediti
športne objekte.«

MARKO STRBAN,
absolvent psihologije:

»Čez komunalno se ni-
mam kaj pritoževati
saj je za Bežigradom
iz dneva v dan več
asfaltiranih cest, prav
tako pa hitro narašča
tudi dolžina kanaliza-
cijskih cevi. Toda z
občinsko upravo ni vse
v redu. Če pomislim
samo na sodnika za
prekrške in dvakrat
plačano kazen za isti
prometni prekršek, se
mi vsiljuje misel da
občinska administraci-
ja ni na trdnih nogah.«

DANICA ROBEŽNIK,
uslužbenka:

»Hvalevredno je, da
na Črnuče vozi trolej-
bus. Toda vozni red je
silno skromen. Trolej-
busi zapeljejo čez Sa-
vo le poredkoma. To
se zlasti pozna v jutra-
njih in opoldanskih
konicah. Dobro bi bilo,
če bi prometno podjet-
je Ljubljana transport
v prihodnjem letu na-
menilo Črnučam kak-
šen trolejbus več.«

SILVO CERNETIC,
profesor:

»V zadnjih letih je
bilo za Bežigradom
urejenih že mnogo
cest. Velika škoda pa
je, da ni bilo doslej
med njimi tudi Ptuj-
ske ulice, po kateri
prihajajo do Zavoda
za varjenje svetovno
znani strokovnjaki va-
rilstva. Zibanje po luč-
njasti cesti, ki je vse
prevečkrat polna luž,
verjetno ne učinkuje
najbolje. Zato želim,
da bo leto 1966 prine-
slo asfalt tudi Ptujski
ulici.«

JANEZ PAVČIC, u-
službenec:

»Skrajni čas je, da
uredimo šolstvo v Sav-
skem naselju. Če bo
zgrajen le še en blok
ali stolpnica, ne vem
kje bodo stale šolske
klopi za te otroke. Čas
bi bil, da naselje dobi
dostojen lokal, kjer bi
se dala v miru spiti
vsaj skodelca kave ali
steklenica piva in za
kratak čas poklepetati
s prijatelji. Sedanjih
nekaj kvadratnih me-
trov, namenjenih go-
stinstvu je za 8000 pre-
bivalcev premalo.«

PETER CERC, rez-
kalec:

»Harlem bi bilo tre-
ba podreti. No, saj
veste kaj je Harlem:
barakarsko naselje, ki
se širi od Črtomirove
do Robbove in Linhar-
tove ceste in je vsak
dan večje in večje
kljub temu, da je bilo
že večkrat domenjeno,
da bo vse manjše in
manjše. Upam, da bo-
do vsaj v prihodnjem
letu podrti kakšno iz-
med barak in da ne
bo zrastle spet nekaj
novih kolib, kot se je
zgodilo letos.«

MAJDA PEČNIK, tr-
govska pomočnica:

»Ne vem, kaj bi re-
kla, toda moja največ-
ja želja je, da bi dobila
stanovanje. V sklad se
še nisem vpisala pa saj
ne vem, kako je sedaj
s tem. Vem, da mi te-
ga občina ne more ure-
diti, lahko pa bi uredi-
li, da bi PTT podjetje
nekje v bližini Črtomi-
rove postavilo pisem-
ski nabiralnik.«

Anketo je pripravil:
JOŽE VETROVEC

KOZERIJA

Novoletno

Vsem starim in novim občanom naše-
ga svetlega Bežigrada voščimo najprej
srečno in veselo novo leto 1980 (tisoč de-
vetsto osemdeseto), da ja ne bo spet kakš-
ne pomote, oziroma da ne bi kdo iz tega
darila skoval PROBLEM.

Med bolj ali manj vrlimi Občani Be-
žigrajskimi so že od nekdaj bila v nava-
di darila, nagrade, kuverte, posojila...
skratka takšne in morda tudi drugačne
oblike medsebojnega »sporazumevanja«,
ki so se, kakor je vsaj doslej pokazala
naša bogata praksa, zmeraj obnesla.

Zakaj ne bi zdaj, ko samozavestno
stopamo v predzadnje desetletje našega
stoletja, v še večji meri kot doslej gojili
te svetle in tople tradicije daril, nagrad,
kuvert in ostalih priznanj materialne ter
moralne narave? Povejte, tovariši, kako
bi se mi vsi skupaj brez vseh teh »oblik«

jene obresti iz istega naslova. (glej pod
marke, šilinge, dolarje...)

Ad.: 6. Vsem v prvi in drugi rundi
rotiranim in reelektiranim direktorjem,
predsednikom in podobnim občanom, se
zagotovi s posebnimi izkaznicami brezpla-
čen pristop do vseh artiklov široke potroš-
nje v naši občini (iz tega spiska so izveze-
ta reakcijska letala, jadralnice in motorni
čolni, tovornjaki s tonažo nad 15 ton in
vikendi izven meja naše občine).

Ad.: 7. 199 uslužbencem občine, ki so
deset ali več let zaposleni v občinski upra-
vi, se za njihov ganljivo uslužben odnos do
občanov prizna: vsakemu po ena zlata
ura in liter črne kave (za moške) in po
steklenica uvoženega šampanjca (made in
France) za ženske!

Ad.: 8. Občinsko glasilo »Zbor obča-
nov« se zaradi izrednega obiska volivcev

darilo

medsebojnega sporazumevanja že doslej
razvili do takšne stopnje, kakršno zdaj vsi
poznamo, imamo, premoremo, kakor pač
komu najbolj ustreza?! (vikendi, vile, av-
tomobili, helikopterji, položaji, itd.)

Toda, dovolite, da od ugotovitev načel-
ne narave preidem k najnovejšemu kon-
kretnemu dejstvu — letošnjemu novolet-
nemu DARILU vsem Bežigrajsčanom.

Oba zbora občinske skupščine sta na
zadnji skupni seji, ki je bila v petek
31. novembra 1979. leta, soglasno sprejela
naslednje zgodovinske sklepe:

Ad.: 1. V sleherni hiši na Črnučah mo-
ra najkasneje v petih mesecih po tem
sklepu priteči zdrava pitna voda. Denar
v ta namen naj se zagotovi, kakor se ve
in zna!

Ad.: 2. Vsem občanom, ki po deset ali
več let čakajo na odobritev lokacij za
gradnjo individualnih hiš, naj se najka-

na vseh sestankih in simpozijih v vseh
krajevnih skupnostih ter drugih modernej-
ših sredstev informiranja — občinska te-
levizija, telefon, radijske postaje krajev-
nih skupnosti — do nadaljnjega ukinja.

Ad.: 9. Vsem tistim delovnim organi-
zacijam, ki zdaj delijo svojim vodilnim
uslužbencem po 500.000 din mesečno in
več, priporočamo, da takšne vzpodbudne
nagrade ohranijo tudi v prihodnje. Pred-
vsem velja to priporočilo za razne občins-
ke zavode in podobne neposredno proiz-
vodne organizacije...

Ad.: 10. Podjetja, ki nimajo šolanih
strokovnjakov! Občinska skupščina prire-
ja za vse vas pozorno razstavo živih inš-
tirjev in tehnikov raznih strok na Gospo-
darskem razstavišču! (Glej pod naša obča-
na). Med njimi so tudi posebni eksperti
za proučevanje trga — naši strokovnjaki
— ki so se pravkar vrnili iz tujine, kjer

Bežigrajsčanom

sneje v 24 urah izda lokacija in gradbe-
no dovoljenje na arondiranih in s plev-
lom zaraščenih površinah Agrokombinata-
Emona. (Glej ob Savi!)

Ad.: 3. Nemudoma naj se nadaljuje
adaptacija Rekreatijskega centra v (iz-
gradnji na Ježici ob Savi, točno po začr-
tanem planu, kakršen se je opustil ob nje-
govi likvidaciji 1965. leta. Sredstva za
RC naj se črpajo iz žiro računa pred 16
leti likvidiranega počitniškega centra be-
žigrajskih gospodarskih organizacij Luci-
ja pri Portorožu.

Ad.: 4. Vsi družbeni centri naj takoj
dobe status oštarij, s čimer se jim urad-
no prizna njihova osnovna dejavnost.

Ad.: 5. Vse neplačane in nerealizirane
terjatve do bivšega občinskega stanovanj-
skega sklada (ukinjen 1965. leta) imajo
upravičeni varčevalci pravico zahtevati v
deviznih sredstvih. Isto velja za ustvar-

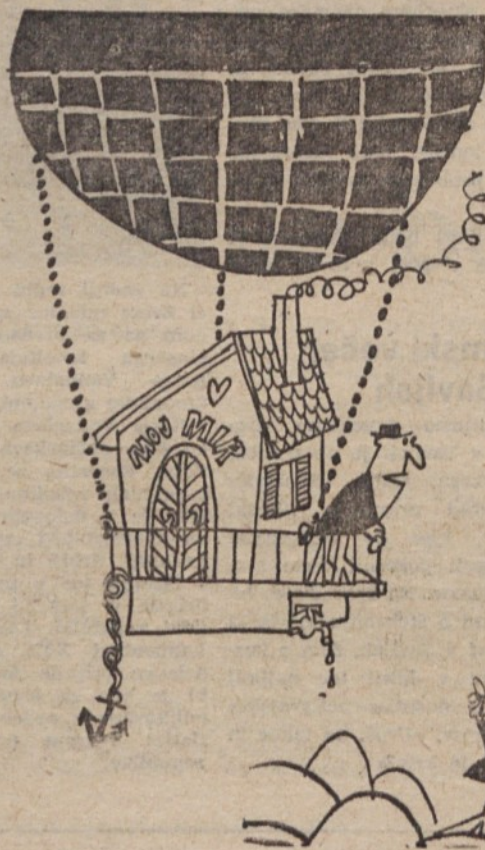
so bili na privatni praksi več let. Ne za-
mudite izredne prilike!

Ad.: 11. Vse občinske materiale je od-
slej tiskati v treh jezikih: v atomski ma-
terinščini, ki je v praksi sedaj, v birokrat-
ski (pasivni) mešanici nemško-srbske be-
sedne slave iz 1945—65 in v jugosloven-
ščini (glej slovar novoličskega jezika, ki
ga je skovala praksa iz srbskega, sloven-
skega, nemškega, hrvaškega francoskega
in angleškega jezika!)

Ad.: 12. Vsi zgoraj omenjeni in nave-
deni sklepi, priporočila in navodila se da-
jejo na znanje vsem Občanom Bežigraj-
skim in stopijo v nepreklicano veljavo s
dnem 1. 1. 1980.

Vse te sklepe občinska skupščina po-
klanja kot darila svojim občanom in jim
hkrati želi srečno in veselo novo leto 1980.

Za Bežigradom, 31. novembra 1979. leta.
Niko

Prihodnje leto
ne bo težav
z lokacijami